

Česká zemědělská univerzita v Praze
Lesnická a dřevařská fakulta
Katedra lesnické a dřevařské ekonomiky

Možnosti financování lesního hospodářství v České republice

Bakalářská práce

Autor: Vladyslav Pavlenko
Vedoucí práce: Ing. Radek Rinn

2021

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Vladyslav Pavlenko

Lesnictví

Hospodářská a správní služba v lesním hospodářství

Název práce

Možnosti financování lesního hospodářství v České republice

Název anglicky

Possibilities of Financing of Forestry in the Czech Republic

Cíle práce

Cílem práce bude na základě analýzy českých a evropských strategických dokumentů zhodnotit financování sektoru lesního hospodářství v České republice a zhodnotit možnosti zisku finanční podpory ze strany Evropské unie.

Metodika

Budou analyzovány relevantní dokumenty v lesním hospodářství, které se v ČR věnují financování LH. Dále bude analyzován stav a rozsah finančních podpor, které je možné získat z evropských zdrojů. Na základě těchto informací bude vyhodnocena pozice ČR z hlediska výše příjmu podpor a také z hlediska jejich směrování. Součástí práce je i vyhodnocení změn, tj. změna dostupných zdrojů po vstupu ČR do EU.

Harmonogram práce: do 09/2020 předložení přehledu relevantních analyzovaných strategických dokumentů, do 12/2020 předložení literární rešerše, 4/2021 předložení kompletně zpracované BP.

Doporučený rozsah práce

minimálně 30 normostran

Klíčová slova

lesnická politika; Evropská unie; finanční podpora; dotace

Doporučené zdroje informací

- EUROSTAT. 2019. Agriculture, forestry and fishery statistics — 2019 edition., ISBN: 978-92-76-13193-9
- JARSKÝ, V. Alternativní možnosti financování lesnického sektoru – výsledky analýzy mezi akademickými pracovníky. Zprávy lesnického výzkumu, 2017, 62. (2): 127-134.
- Jarský, V., Sarvašová, Z., Dobšinská, Z., Ventrubová, K. and Sarvaš, M., 2014. Public support for forestry from EU funds – Cases of Czech Republic and Slovak Republic. Journal of Forest Economics: 20 (4), pp 380-395. <http://dx.doi.org/10.1016/j.jfe.2014.10.004>.
- MATĚJČEK J., PRČINA A. 2008. Lesnicko-dřevařský sektor a Evropská unie. Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, v.v.i., ISBN 978-80-86461-96-0.
- Šišák, Luděk, 2018. Financing of Forestry from Public Resources in the Czech Republic. Journal of Forest Science. 59. DOI:10.17221/50/2012-JFS.

Předběžný termín obhajoby

2020/21 LS – FLD

Vedoucí práce

Ing. Radek Rinn

Garantující pracoviště

Katedra lesnické a dřevařské ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 1. 7. 2020

prof. Ing. Luděk Šišák, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 21. 10. 2020

prof. Ing. Róbert Marušák, PhD.

Děkan

V Praze dne 14. 04. 2021

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem svou bakalářskou práci na téma "Možnosti financování lesního hospodářství v České republice" vypracoval samostatně pod vedením Ing. Radka Rinna a použil jen ty prameny, které uvádím v seznamu použitých zdrojů. Jsem si vědom, že zveřejněním bakalářské práce souhlasím s jejím zveřejněním dle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách v platném znění, a to bez ohledu na výsledek její obhajoby.

V Praze dne 20.04.2021

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval Ing. Radkovi Rinnovi za pomoc, obětavost a za čas strávený nad touto bakalářskou prací. Za poskytnuté pomocné materiály pro tvorbu této práce si zaslouží zvláštní poděkování prof. Ing. Luděk Šišák, CSc., doc. Ing. Jiří Oliva, Ph.D a doc. Ing. Vilém Jarský, Ph.D.

Možnosti financování lesního hospodářství v České republice

Abstrakt

Bakalářská práce analyzuje možnosti financování lesního hospodářství (dále LH) v České republice na základě českých a evropských strategických dokumentů. Součástí práce je také hodnocení možností získání finančních podpor. Samostatná práce poukazuje na to, že financování LH je komplikované. Důvodem je velké množství poskytovatelů dotací z různých zdrojů. Zájemci o dotace často nemají přehled o tom, které programy jsou aktuální, a neustálé sledování zdrojů informací není vždy možné. Problémem je také to, že požadavky na poskytnutí dotací jsou v některých místech přísné, a obecně celkový čas od podání žádosti o dotaci až do doby poskytnutí dotace trvá déle, než by tomu bylo v případě, že by byl celý systém značně zjednodušen a sjednocen. Práce poskytuje čtenáři přehled o operačních programech EU, které se podílejí na financování lesnictví, o výši podpor a také předkládá informace o využitelnosti finančních prostředků. Je zde poskytnut také přehled národní podpory pro oblast lesního hospodářství, její využitelnost a množství nabízených prostředků.

Použitá data, která jsou získaná především z výročních zpráv Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů (ÚHÚL), MZe, MŽP nebo průběžných a konečných výsledků žádostí o dotace na stránkách státního zemědělského intervenčního fondu (SZIF) a která slouží k vytvoření tabulek, mají především čtenáři podhalit, jak jsou využívány jak národní, tak mezinárodní dotace, a to včetně množství poskytovaných prostředků. Data také poukazují na ekonomickou situaci osob hospodařících v lesích.

Klíčová slova: lesnická politika; Evropská unie; finanční podpora; dotace

Possibilities of Financing of Forestry in the Czech Republic

Abstract

This bachelor thesis analyses the possibilities of financing of forestry in the Czech Republic on the basis of the Czech and European strategic documents. The work also contains the evaluation of the possibility of obtaining financial support. The work points out the fact that financing is very complex. Those interested in subsidies often do not have overview about the fact which programs are current and valid, and it is not possible to monitor the information constantly. The problem is also that requirements on providing the subsidies are very strict in some parts. In general, the total time from the submission of a grant application to the time of obtaining it takes longer than it would be in case the whole system was significantly simplified and unified. The work provides the reader with an overview of EU procedural programs that contribute to forestry financing, the amount of funds and it also submits information on the usability of funds. It is also provided the overview of national forestry support, its usability and the amount of offered funds.

Used data, which are obtained mainly from annual reports of ÚHÚL, MZe, MŽP or the interim and final results of grant applications on the SAIF website and which are used to create tables, should primarily reveal how both national and international subsidies are used, including the amount of funds provided. The data also point to the economic situation of forestry managers.

Keywords: forestry policy; European Union; financial support; subsidy

Obsah

1 Úvod	12
2 Cíl práce a metodika	13
2.1 Cíl práce	13
2.2 Metodika.....	13
3 Literární rešerše	14
3.1 Les a lesní hospodářství	14
3.1.1 Les.....	14
3.1.2 Lesní hospodářství	15
3.2 Ekonomická situace v LH	15
3.3 Financování lesního hospodářství z národních veřejných zdrojů.....	17
3.4 Stav a analýza financování LH z domácích veřejných zdrojů	18
3.4.1 Služby.....	18
3.4.2 Finanční příspěvky.....	20
3.4.3 Náhrady	23
3.5 Dotace určené pro ČR po vstupu do EVROPSKÉ UNIE	24
3.5.1 Program rozvoj venkova 2007–2013	25
3.5.1.1 Investice do lesů (1.1.2).....	26
3.5.1.2 Další odborné vzdělávání a informační činnost (1.3.1)	27
3.5.1.3 Využívání poradenských služeb (1.3.4).....	27
3.5.1.4 Zalesňování zemědělské půdy (2.2.1).....	28
3.5.1.5 Platby v rámci Natura 2000 v lesích (2.2.2).....	29
3.5.1.6 Lesnicko-environmentální platby (2.2.3).....	29
3.5.1.7 Obnova lesního potenciálu po kalamitách a podpora společenských funkcí lesů (2.2.4).....	29
3.5.2 Programové období 2014–2020.....	30
3.5.2.1 Lesnická infrastruktura (4.3.2)	31
3.5.2.2 Zalesňování a zakládání lesů (8.1.1).....	33
3.5.2.3 Zavádění preventivních opatření v lesích (8.3.1)	34
3.5.2.4 Obnova lesních porostů po kalamitách (8.4.1).....	35
3.5.2.5 Odstraňování škod způsobených povodněmi (8.4.2).....	37
3.5.2.6 Investice do ochrany melioračních a zpevňujících dřevin (8.5.1).....	38
3.5.2.7 Neproduktivní investice v lesích (8.5.2)	39
3.5.2.8 Přeměna porostů náhradních dřevin (8.5.3)	40

3.5.2.9	Technika a technologie pro lesní hospodářství (8.6.1)	41
3.5.2.10	Zachování porostního typu hospodářského souboru (15.1.1)	43
3.5.2.11	Ochrana a reprodukce genofondu lesních dřevin (15.2.1)	45
3.5.2.12	Sdílení zdrojů a zařízení (16.3.1).....	45
3.5.3	Operační program Životní prostředí 2007–2013	48
3.5.4	Operační program Životní prostředí 2014–2020	49
4	Výsledky a zhodnocení možnosti financování lesního hospodářství v České republice	51
5	Diskuze	53
6	Závěr	55
7	Seznam použitých zdrojů	57

Seznam grafů a tabulek

Graf 1: Celkový procentuální podíl lesů a lesních pozemků v EU a sousedních státech v roce 2015	15
Tabulka 1: Výsledek hospodaření vlastníků lesů, kteří nedisponovali příspěvkem na hospodaření v lesích (Kč/ha)	16
Tabulka 2: Výsledek hospodaření vlastníků lesů, kteří disponovali příspěvkem na hospodaření v lesích (Kč/ha)	16
Tabulka 3: Finanční povinnosti státu vyplývající z lesního zákona (v mil. Kč)	19
Tabulka 4: Služby, kterými stát podporuje hospodaření v lesích (v mil. Kč)	20
Tabulka 5: Finanční příspěvek na zmírnění dopadů kůrovcové kalamity v lesích	22
Tabulka 6: Dotace na ochranu a reprodukci genofondu lesních dřevin	22
Tabulka 7: Formy a výše podpory	28
Tabulka 8: Celkový stav implementace operace 4.3.2 v letech 2015–2019	32
Tabulka 9: Příslušné částky a míry podpory na založení lesního porostu a následnou péči	34
Tabulka 10: Celkový stav implementace operace 8.3.1 v letech 2016–2019	35
Tabulka 11: Celkový stav implementace operace 8.4.1 v letech 2016–2019	36
Tabulka 12: Celkový stav implementace operace 8.4.2 v letech 2016–2019	37
Tabulka 13: Celkový stav implementace operace 8.5.1 v letech 2016–2019	38
Tabulka 14: Celkový stav implementace operace 8.5.2 v letech 2016–2019	39
Tabulka 15: Celkový stav implementace operace 8.5.3 v letech 2016–2019	41
Tabulka 16: Celkový stav implementace operace 8.6.1 v letech 2015–2019	43
Tabulka 17: Kvantifikované cíle pro operaci 16.3.1	47
Tabulka 18: Celkový stav implementace operace 16.3.1 v letech 2016–2019	47
Tabulka 19: Schválená výše podpory v rámci OPŽP 2007–2013 v rámci prioritní osy 6 a podoblastí podpory 6.1-6.3	49

Seznam zkratek

BOX – Borové exoty

ČR – Česká republika

EAFRD – Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova

ERMA – Systém evidence reprodukčního materiálu

EU – Evropská unie

EUR/€- Euro

EZFRV – Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova

HDP – Hrubý domácí produkt

CHKO – Chráněná krajinná oblast

SMX – Smrkové exoty

SZIF – Státní zemědělský intervenční fond

IZS – Integrovaný záchranný systém

LČR – Lesy ČR

LH – Lesní hospodářství

LHO – Lesní hospodářské osnovy

LHP – Lesní hospodářský plán

LHS – Letecká hasičská služba

LPIS – Veřejný registr půdy

MZD – Meliorační a zpevňující dřeviny

MZe – Ministerstvo zemědělství

MŽP – Ministerstvo životního prostředí

OPŽP – Operační program Životní prostředí

PRV – Program rozvoje venkova

PUPFL – Pozemek určený k plnění funkcí lesa

SFŽP – Státní fond životního prostředí

SZP – Společná zemědělská politika

ÚHÚL – Ústav pro hospodářskou úpravu lesů

VÚLHM – Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti

ZCHÚ – Zvláště chráněné území

1 Úvod

Finanční podpora je nástrojem, jímž veřejné instituce ovlivňují chování odvětví a jeho konkurenceschopnost. Konkurenceschopnost odvětví je pak chápána jako dlouhodobá schopnost vytvářet určitý příjem a úroveň zaměstnanosti v podmínkách otevřené ekonomiky. Jedním z indikátorů výkonnosti ekonomiky je tvorba hrubého domácího produktu (HDP), která představuje jeden z agregátních pojetí národní konkurenceschopnosti.¹

Fungování hospodářské ekonomiky v České republice si nelze představit bez lesnictví či zemědělství. Je to nezbytná součást nejen naší ekonomiky, ale i ekonomiky Evropské unie (EU). Lesní porosty se rozléhají na více než 43 % území členských států Evropské unie. Je to více než 182 milionů hektarů lesa a lesní půdy, což je přibližně 5 % celkového zalesnění světa.²

Rozsahem lesní plochy se mezi sebou výrazně liší. Problémem jsou však zcela odlišné způsoby hospodaření na lesních plochách, které EU nemůže sjednotit. Proto každému státu poskytuje individuální podporu formou finančních prostředků, které jsou určeny na rozvoj a inovaci, zamezení škod, a také jako kompenzace a mnoho dalších.³

Po vstupu České republiky do Evropské unie v roce 2004 se vlastníkům lesů a osobám, které na nich hospodaří, vyskytla možnost čerpat peníze určené pro financování takových projektů, které nejsou určeny pouze pro oblast lesního hospodářství, ale i pro jiné oblasti, jako je například ochrana přírody. Finanční prostředky sloužící pro lesnictví je možné využít i na inovaci různých hospodářských technologií, které by mohly zlepšit kvalitu dřeva, zmírnit dopady na životní prostředí a také přinést nový nádech do již zažitých způsobů hospodaření.

¹ VITURKA, Milan. *Kvalita podnikatelského prostředí, regionální konkurenceschopnost a strategie regionálního rozvoje České republiky*. Praha: Grada, 2010. s.227 ISBN 978-80-247-3638-9.

² Agriculture, forestry and fishery statistics [online]. 2019. Luxembourg: © European Union, 2019, 2019 [cit. 2021-04-08]. ISBN 978-92-76-13193-9. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/eurostat/>

³ Taktéž. [cit. 2021-04-08] ISBN 978-92-76-13193-9. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/eurostat/>

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem práce bude na základě analýzy českých a evropských strategických dokumentů zhodnotit financování sektoru lesního hospodářství v České republice, a to včetně možnosti získání finanční podpory ze strany Evropské unie. Cílem je také předložit čtenáři seznam možností, jak lze získat různé druhy podpor, a požadavky, které umožňují jejich uplatnění. Je zde uveden také popis jednotlivých programových období EU a aktuální ekonomická situace v oblasti lesního hospodářství.

2.2 Metodika

Bakalářská práce je zaměřena na efektivnost poskytování dotací jak národních, tak dotací z Evropské unie, které jsou pro Českou republiku (ČR) určeny a které jsou poskytovány pomocí strukturálních fondů, formou příspěvků, náhrad a služeb ze strany státu jinak neuskutečněných z důvodu nemožnosti. Práce je zaměřena také na analýzu českých a evropských strategických dokumentů v oblasti poskytování dotací. Její součástí je zhodnocení možností získání dotací nejen z národních veřejných zdrojů, ale také ze zdrojů Evropské unie. Samostatná práce tak přináší podrobný přehled fondů a programových období, v rámci kterých je finanční podpora čerpána. Odhaluje také efektivnost jejich využití. Je zde podrobně rozebrána státní podpora, která poukazuje na poskytování prostředků určených pro lesní hospodářství. Na základě interního průzkumu dokumentů ministerstev zemědělství (MZe), životního prostředí (MŽP) a pod nich spadajících institucí jsou vytvořené tabulky, které poukazují na ekonomickou situaci subjektů podnikajících v lesnictví.

3 Literární rešerše

Financování lesního hospodářství (LH) je jak v České republice, tak i v zahraničí dost komplikované téma. V případě, že jsou splněny všechny potřebné podmínky, není složité získat finanční podporu, avšak samotný systém dotací je potřeba zjednodušit. Dynamický systém politiky EU v určitých členských státech potřebuje aktivní sledování neustále se měnících problematik. Z tohoto důvodu je velké množství informací, které se zabývají možnostmi financování lesního hospodářství, přejato především z odborných článků z časopisů a z internetových zdrojů, jelikož se jedná o aktuální a často aktualizovaný obsah. Použité jsou také odborné knihy a publikace, internetové zdroje, odborné články, časopisy, ročenky a také materiály Evropské unie a jednotlivých ministerstev ČR, které souvisí s problematikou financování LH v České republice.

3.1 Les a lesní hospodářství

3.1.1 Les

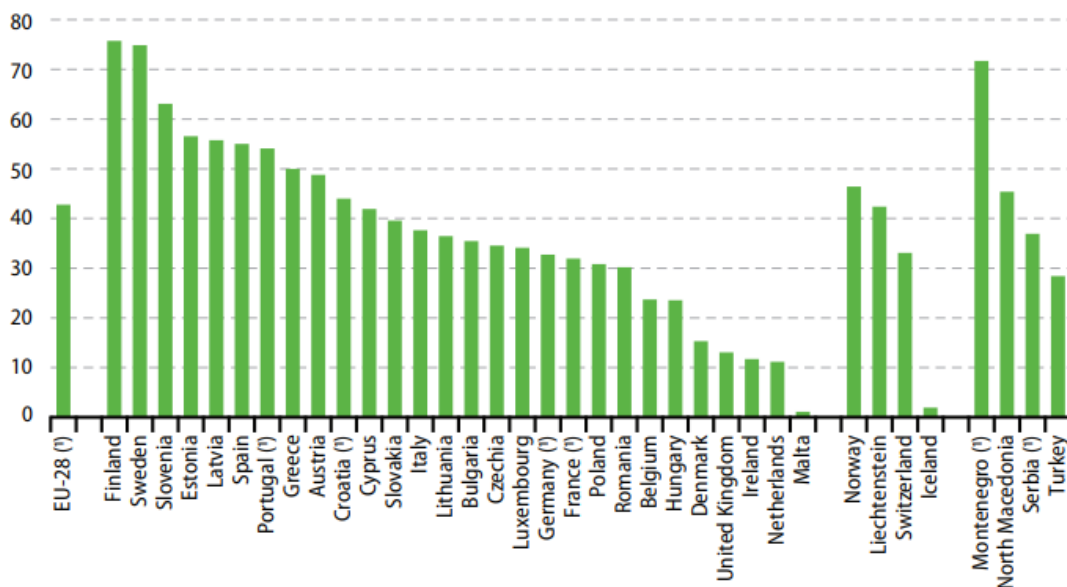
„Les je velmi složitý heterotypický systém, který můžeme chápat jako lesní ekosystém či lesní geobiocenózu nebo biocenózu či fytoocenózu. Pro všechny uvedené systémy je společné to, že v jejich rostlinné složce tvoří základní determinantní a edifikatorovou složku dřeviny stromového vzrůstu.“⁴

V České republice podíl plochy lesa k celkové rozloze státu činí 34,1 %. Lesnatost Evropské unie tvoří 43 %. Více než 50% podíl lesa má vícero států. Švédsko, Finsko, Estonsko, Lotyšsko, Slovinsko, Španělsko a Portugalsko. Česko se drží okolo průměru. Ale i tak se jedná o značně velkou plochu, a proto je zde potřeba rozumně hospodařit.⁵

⁴ LASÁK, M., *Naučný slovník lesnický*. MZe ČR. 1994. s.466 ISBN 80-7084-111-7

⁵ *Evaluation study of the forestry measures under Rural Development* [online]. 2017. Luxembourg: © European Union, 2017 [cit. 2021-04-15]. ISBN 978-92-79-65576-0. Dostupné z: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/food-farming-fisheries/forestry/documents/study-forestry-measures-ruraldev_sept2017_en.pdf

Graf 1: Celkový procentuální podíl lesů a lesních pozemků v EU a sousedních státech v roce 2015

(1) přibližně

Zdroj: Eurostat, 2019

Na grafu č. 1 je vidět celkový procentuální podíl lesnatosti všech členských států EU a také pozice České republiky, která je spíše lehce podprůměrná, a to jen díky tomu, že severské státy, jako jsou Finsko nebo Švédsko, mají podíl lesů a lesních ploch přibližně $\frac{3}{4}$. Průměr je tak o něco vyšší a pozice států střední Evropy podprůměrná.

3.1.2 Lesní hospodářství

Lesní hospodářství (lesnictví) je definováno jako obor lidské působnosti, která se zabývá udržením a zvelebením lesů a plným využitím jejich užitků ve prospěch vlastníků a společností.⁶

3.2 Ekonomická situace v LH

Tato sféra podnikání zažívá ekonomický propad. Celková ekonomická situace majitelů lesů se razantně zhoršila. Od poslední ekonomické krize, která nastala mezi roky 2008–2009, se liší

⁶ LASÁK, M., *Naučný slovník lesnický*. MZe ČR. 1994. s.466 ISBN 80-7084-111-7

máločím, a je možná i horší. V roce 2019 byl průměrný hospodářský výsledek vlastníků lesa na 1 ha o skoro 10 % nižší než v ekonomicky krizovém období, které nastalo v letech 2008 a 2009.⁷

Z tabulek 1 a 2 je vidět, že pokles cen vyvolaný kalamitně-kůrovcovou situací, která snižovala cenu poškozeného surového dříví, donutil státjak zvýšit příspěvky na hospodaření v lesích, tak i zavést zcela nový druh příspěvku pro nestátní vlastníky lesa, což je příspěvek na zmírnění dopadu kůrovcové kalamity. Jinak by tato situace zavedla jednak soukromé vlastníky lesa, jednak i správce státních lesů do výrazné ztráty. Tyto údaje zpracovalo MZe v rámci resortního statistického výkazu Les (MZe) 1-01 („Roční výkaz o hospodaření v lesích“), který srovnával výsledky hospodaření na přibližně ¾ lesů z celkové výměry lesů a lesních pozemků v ČR u skoro 300 největších vlastníků a nájemců lesů v ČR.⁸

Tabulka 1: Výsledek hospodaření vlastníků lesů, kteří nedisponovali příspěvkem na hospodaření v lesích (Kč/ha)

Zisk před zdaněním	2016	2017	2018	2019
Státní lesy	3886	2946	69	-867
Obecní lesy	1093	1349	803	-1560
Soukromé lesy	1869	1924	661	-65
Průměr	2833	2381	364	-750

Zdroj: MZe 2020 (vlastní zpracování)

Tabulka 2: Výsledek hospodaření vlastníků lesů, kteří disponovali příspěvkem na hospodaření v lesích (Kč/ha)

Zisk před zdaněním	2016	2017	2018	2019
Státní lesy	4001	3107	262	-626
Obecní lesy	1635	1885	1420	737
Soukromé lesy	2230	2449	1376	2976
Průměr	3091	2711	780	651

Zdroj: MZe 2020 (vlastní zpracování)

⁷ ZPRÁVA O STAVU LESA A LESNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2019. 1. Praha: Ministerstvo zemědělství, 2020.str. 73. [cit. 2021-03-07] ISBN 978-80-7434-571-5. Dostupné také z: http://eagri.cz/public/web/file/661268/Zprava_o_stavu_lesa_2019_WEB.pdf

⁸ Taktéž. Str. 73 [cit.2021-03-07] Dostupné také z: http://eagri.cz/public/web/file/661268/Zprava_o_stavu_lesa_2019_WEB.pdf

Jedním z hlavních důvodů, který představoval překážku pro tvorbu zisku, byl pokles v peněžní výnosnosti prodaného dřeva, a to hned z několika důvodů. Hlavní příčinou byla dodávka méně kvalitního sortimentu, který tvořil 95% podíl nahodilé a kalamitní těžby z celkových těžeb v České republice za rok 2019. Také přesycenost kalamitního a poškozeného dřeva, zvýšená zásoba, a hlavně pořízení dodatečných strojů na likvidaci poškozeného dříví a následné zvýšené objemy pěstebních prací na nově vytvořených holinách, a to nejen na českém, ale i zahraničním trhu, způsobovala snižování ceny. V neposlední řadě i nedostatek pracovníků v lesích nepřispíval ke zlepšení ekonomické situace. Jako příklad lze uvést to, že mnoho neočekávaných faktorů, které následovaly – jako například řetězová reakce po vypuknutí kalamitně-kůrovcové situace – vyčerpaly skoro všechny peněžní prostředky z rezerv určených na pěstební a ostatní lesní činnosti státního podniku Lesy ČR (LČR), kde zisk před zdaněním v roce 2017 tvořil 3 744 mil. Kč a v roce 2019 vykazoval ztrátu ve výši 863 mil. Kč. Aktuální situaci znázorňují tabulky 1 a 2.⁹

Podpora, která byla určena pro soukromé vlastníky lesa, se rozšířila o nově zavedený příspěvek na zmírnění poklesu ceny za prodej kůrovcového dříví. Pokračovala také státní podpora, která se opírá o lesní zákon (zákon č. 289/1995 Sb. ze dne 3. listopadu 1995 o lesích a o změně v doplnění některých zákonů). Nejde opomenout podporu, která je poskytována z Evropských unijních fondů, kde jsou tyto problémy neustále sledované a poskytované částky se ustavičně mění dle potřeb členů Evropské unie.¹⁰

Jedním z důvodů toho, že evropské fondy nabízejí benevolentní možnost rozdělovat prostředky národními státy, je fakt, že je nabízena možnost prosazování jednotlivých aktivit, které se budou v jednotlivých státech financovat a které mají obecně velké kompetence v tom, kam tyto prostředky z fondu budou alokovány.¹¹

3.3 Financování lesního hospodářství z národních veřejných zdrojů

Les je jak v Česku, tak i v zahraničí chápán jakožto multifunkční přírodní zdroj. Je nesmírně velkým přírodním bohatstvím pro společnost a jeho funkce má značný význam. Má velký

⁹ ZPRÁVA O STAVU LESA A LESNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2019. 1. Praha: Ministerstvo zemědělství, 2020.str. 73-74. [cit. 2021-03-07] ISBN 978-80-7434-571-5. Dostupné také z: http://eagri.cz/public/web/file/661268/Zprava_o_stavu_lesa_2019_WEB.pdf

¹⁰ Taktéž. str.74. [cit. 2021-03-07] ISBN 978-80-7434-571-5 str. Dostupné také z: http://eagri.cz/public/web/file/661268/Zprava_o_stavu_lesa_2019_WEB.pdf

¹¹ JARSKÝ, Vilém. *Alternativní možnosti financování lesnického sektoru – výsledky analýzy mezi akademickými pracovníky*. Zprávy lesnického výzkumu [online]. Strnady, 2017(62), 127-134 [cit. 2021-04-10]. ISSN 0322-9688. Dostupné z: <https://www.vulhm.cz/files/uploads/2019/02/488.pdf>

přínos jak ve funkcích tržních, tak i netržních, a to enviromentálních nebo sociálně-ekonomických. Poskytování polyfunkčních služeb lesního hospodářství je objektem jak soukromého, tak i veřejného zájmu. A právě veřejný zájem některých funkcí lesa a jejich následná podpora někdy značně přesahuje náklady na běžné hospodaření vlastníka lesa, proto v některých zákonem určených případech má vlastník lesa nárok na poskytnutí finančních prostředků na výkony a opatření, které jsou vynutitelné státem.¹²

3.4 Stav a analýza financování LH z domácích veřejných zdrojů

Existuje velká řada nástrojů určených na financování lesnictví. Jsou jak přímé, tak i nepřímé. V ČR se zjednodušeně hovoří o dotacích a kompenzacích, daňových úlevách nebo o zvýhodněných půjčkách v rámci různých podporovaných aktivit. Spadají sem také jak pořízení movitých a nemovitých věcí, sloužících pro LH, tak i konzultační a poradenské služby s nimi spojené.¹³ Mnohdy je podpora státu brána jako dotace, ale přitom se o dotace úplně nejedná. Dotací se rozumí přímá nebo nepřímá platba, ekonomický ústupek nebo vládní kompromis pro soukromé nebo také vládní subjekty.¹⁴ Podpora, kterou stát poskytuje pro osoby hospodařící v lesích, je uvedena v 46 odst. 5 zákona č. 289/1995 Sb., (dále jen lesní zákon), a dělí se do několika skupin. Jedná se o služby, finanční příspěvky a náhrady.

3.4.1 Služby

Služby, které stát nejčastěji poskytuje, se rozdělují na:

Finanční povinnosti státu (jedná se o služby, na kterých stát trvá, a proto je po vlastnících lesa vyžaduje a následně jim poskytuje finanční náhradu)

Zde se nejčastěji jedná o podporu podnikatelů ve výsadbě minimálního podílu melioračních a zpevňujících dřevin nebo také na obnovu porostu melioračními a zpevňujícími dřevinami. Neměli bychom opomenout služby odborného lesního hospodáře u vlastníka lesa do 50 ha, jehož činnost hradí stát. Také služby spojené se zpracováním lesních hospodářských osnov

¹² Hajdúchová Iveta a kolektiv. *FINANCOVANIE 2015 LESY – DREVO. ZVOLEN: VYDAVATELSTVO TECHNICKEJ UNIVERZITY VO ZVOLENE*, 2015 str 113. ISBN 978-80-228-2810-9.

¹³ ŠIŠÁK, Luděk. *Financing of forestry from public sources in the Czech Republic*. JOURNAL OF FOREST SCIENCE [online].2013(59), 22-37 [cit. 2021-04-11]. Dostupné z: doi:10.17221/50/2012-JFS

¹⁴ *ENCYCLOPAEDIA BRITANNICA 2014*. Subsidy [online] [cit. 2021-04-15]. Dostupné z: <http://www.britannica.com/EBchecked/topic/570986/subsidy>

(LHO) byly hrazeny ze státní pokladny. Ve stínu nezůstaly ani opatření v lesích, které jsou ve veřejném zájmu, a to konkrétně na melioraci a hrazení bystřin.¹⁵

V tabulce 3 se uvádí celkové náklady plynoucí z finančních povinností státu vyplývajících z lesního zákona. Jedná se především o služby, které stát od majitelů lesa potřebuje a vyžaduje z důvodu veřejného zájmu. Tyto služby by jinak bez jeho zásahu nebyly zrealizovány.

Tabulka 3: Finanční povinnosti státu vyplývající z lesního zákona (v mil. Kč)

Předmět závazku	2016	2017	2018	2019
Meliorační a zpevňující dřeviny	7,2	7,2	6,2	6,9
Činnost odborného lesního hospodáře	155,8	127,1	186,5	157,2
Náklady na zpracování lesních hospodářských osnov	20,6	15,4	17,0	29,7
Meliorace a hrazení bystřin	19,9	36,2	30,2	69,7
Celkem	203,5	185,9	239,8	263,5

Zdroj: MZe 2020 (vlastní zpracování)

Služby, kterými stát podporuje hospodaření v lesích – jedná se o služby, kterými stát pomáhá zlepšovat úroveň hospodaření v lesích a zabezpečovat ochranu lesů před škodlivými činiteli. Vlastníkům lesa jsou bezplatně poskytovány a zajišťovány určité služby.

Zde se nejčastěji jednalo o letecké vápnění půd, které se nacházejí v lesích a jsou poškozovány imisemi. Po všech zákrocích jsou také realizovány kontroly kvality provedené práce. Další možností využití letecké techniky je hašení požáru, které provádí Letecká hasičská služba (LHS), nebo také jiné smluvní subjekty, které hlídají perimetry a eliminují požáry vyskytující se na lesních porostech. Dle dohod a platných smluv se také provádí monitoring zdravotního stavu lesa ze vzduchu. Sleduje se třeba dnes již velmi aktuální působení podkorního hmyzu na smrkových porostech a detailní mapování poškozených porostů. Také poradenství, kterým se zabývá Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti (VÚLHM) za finanční podpory MZe, se zaměřuje na přenesení výsledků lesního a mysliveckého výzkumu do praxe.

¹⁵ ZPRÁVA O STAVU LESA A LESNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2019. 1. Praha: Ministerstvo zemědělství, 2020.str. 76. [cit. 2021-03-07] ISBN 978-80-7434-571-5. Dostupné také z: http://eagri.cz/public/web/file/661268/Zprava_o_stavu_lesa_2019_WEB.pdf

Poskytuje také poradenskou službu v oblasti lesní ochrany, a to stejně nabízí i v oblasti lesního semenářství, školkařství a mnohých dalších.¹⁶

Údaje uvedené v tabulce 4 se člení na dvě kategorie.

Letecké vápnění a hnojení včetně kontroly se provádí z důvodu úpravy kvality stanovišť, které byly poškozené působením společností (negativní vlivy průmyslové výroby). Společnost jako taková nemá možnost úhrady újmy, a proto to musí zajišťovat stát za peníze společnosti jako celku. Je také v zájmu státu a společnosti dbát na zvýšení kvality lesů, jejich zdraví a jiných důležitých funkcí. Jiné služby se mohou brát jako dotační tituly určené pro vlastníky lesa.

Tabulka 4: Služby, kterými stát podporuje hospodaření v lesích (v mil. Kč)

Charakter služby	2016	2017	2018	2019
Letecké vápnění a hnojení, včetně kontroly	50,3	44,4	41,8	44,1
Letecká protipožární a hasičská služba	1,3	8,1	8,4	5,5
Monitoring a prognózování výskytu a vývoje škodlivých činitelů	0,7	0,7	0,9	0,8
Poradenství	32,0	29,2	35,7	38,5
Ostatní služby	0,6	0,6	0	0
Služby celkem	84,9	83,0	86,7	88,9

Zdroj: MZe 2020 (vlastní zpracování)

3.4.2 Finanční příspěvky

Finanční příspěvky poskytované ze státního rozpočtu podle nařízení č. 30/2014 Sb., a příspěvky z rozpočtů krajů slouží jako podpora pro hospodaření v lesích a na vybrané myslivecké činnosti.

Finanční příspěvky ze státního rozpočtu

Finanční příspěvky, které se poskytují z rozpočtu Ministerstva životního prostředí, slouží pro ekologické a k přírodě šetrné technologie při hospodaření v lese na území národních parků a jejich ochranných pásem. Podílí se také na zvyšování podílu melioračních a zpevňujících

¹⁶ ZPRÁVA O STAVU LESA A LESNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2019. 1. Praha: Ministerstvo zemědělství, 2020.str. 76-77. [cit. 2021-03-07] ISBN 978-80-7434-571-5. Dostupné také z: http://eagri.cz/public/web/file/661268/Zprava_o_stavu_lesa_2019_WEB.pdf

dřevin, nebo také přispívají na vyhotovení lesních hospodářských plánů (LHP) pro sdružené, malé vlastníky lesa.

Ministerstvo zemědělství poskytuje příspěvky s výjimkou národních parků, které jsou financovány z rozpočtu MŽP na vybrané myslivecké činnosti. Finanční prostředky na základě § 46 lesního zákona jsou také určeny pro vyhotovení LHP a na ochranu lesa nebo na přírodě šetrné technologie při hospodaření v lese. Poskytuje se zde také podpora na obnovu, zajištění a výchovu lesních porostů do 40 let věku.

Ministerstvo obrany mimo obdobné příspěvky, které poskytuje MŽP a MZe, přispívá na ztížené hospodaření ve vojenských lesích.¹⁷

Finanční příspěvky z rozpočtu krajů

Kraje mohou v případě potřeb čerpat podporu ze státní pokladny navýšenou o specifické příspěvky, které jsou poskytovány z rozpočtu kraje.

V některých regionech, kde je zvýšený výskyt podkorního hmyzu, kraje značně přispívají na těžbu a přibližování poškozeného dříví. Většina krajů v ČR poskytuje nad rámec státních příspěvků finanční prostředky na zřízení oplocenek a ochranu před zvěří.¹⁸

Finanční příspěvek na zmírnění dopadů kůrovcové kalamity v lesích

Z tabulky 5 plyne, že z důvodu zvýšeného výskytu kůrovcových škůdců převyšují již od roku 2017 náklady na obnovu lesa (a další činnosti s tím spojené) výši tržeb, které pochází z nahodilých těžeb jehličnatého dříví. Proto je od roku 2019 ze strany MZe za spolupráce s EU poskytován finanční příspěvek na zmírnění dopadů kůrovcové kalamity v lesích, který vyrovná rozdíl mezi limitní a skutečnou cenou tohoto dřeva. Vlastníci poškozených lesů měli možnost žádat o kompenzaci za dříví zpětně, a to již od roku 2017. Usnesení, které schválila vláda ČR, bylo podpořeno také Evropskou komisí a přispívá tak na zmírnění této vážné situace.¹⁹

¹⁷ ZPRÁVA O STAVU LESA A LESNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2019. 1. Praha: Ministerstvo zemědělství, 2020.str. 77. [cit. 2021-03-07] ISBN 978-80-7434-571-5. Dostupné také z: http://eagri.cz/public/web/file/661268/Zprava_o_stavu_lesa_2019_WEB.pdf

¹⁸ Taktéž 77-78. [cit. 2021-03-07] ISBN 978-80-7434-571-5. Dostupné také z: http://eagri.cz/public/web/file/661268/Zprava_o_stavu_lesa_2019_WEB.pdf

¹⁹ Taktéž str. 81. [cit. 2021-03-07] ISBN 978-80-7434-571-5. Dostupné také z: http://eagri.cz/public/web/file/661268/Zprava_o_stavu_lesa_2019_WEB.pdf

Tabulka 5: Finanční příspěvek na zmírnění dopadů kůrovcové kalamity v lesích

Předmět finančního příspěvku	tis. m ³	mil. Kč
Dříví ze 4. čtvrtletí roku 2017	453	11,8
Dříví z 1. čtvrtletí roku 2018	547	83,1
Dříví z 2. čtvrtletí roku 2018	584	149,6
Dříví z 3. čtvrtletí roku 2018	857	321,5
Dříví ze 4. čtvrtletí roku 2018	812	414,0
Celkem		979,9

Zdroj: MZe (vlastní zpracování)

Dotace na ochranu a reprodukci genofondu lesních dřevin

Dotační příspěvky slouží jako motivace pro vlastníky genetických zdrojů, k jejich zachování, ochraně a také reprodukci. Finanční prostředky poskytuje MZe ze svého rozpočtu.

Jak uvádí tabulka 6, v roce 2019 Ministerstvo zemědělství alokovalo 17, 8 mil. Kč na ochranu a reprodukci genofondu lesních dřevin.²⁰

Tabulka 6: Dotace na ochranu a reprodukci genofondu lesních dřevin

Předmět dotace	tj.	počet tj.	mil. Kč
Podpora genových základů	ha	51 076	10,2
Podpora rodičů rodiny, ortetů a klonů	ks	80	0,1
Podpora semenných sadů a směsí klonů	ks	76	2,7
Podpora činnosti Národní banky osiva a explantátů lesních dřevin		-	4,7
Celkem			17,8

Zdroj: MZe 2020 (vlastní zpracování)

Podpory z Podpůrného a garančního rolnického a lesnického fondu, a. s.

²⁰ ZPRÁVA O STAVU LESA A LESNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2019. 1. Praha: Ministerstvo zemědělství, 2020.str. 81. [cit. 2021-03-07] ISBN 978-80-7434-571-5. Dostupné také z: http://eagri.cz/public/web/file/661268/Zprava_o_stavu_lesa_2019_WEB.pdf

Hlavní činností této společnosti pod záštitou MZe je poskytování podpory vlastníkům lesa a dalším subjektům podnikajícím v lese formou dotací úroků z komerčních úvěrů, dále finanční podpora pojištění, poskytování záruk, půjček a úvěrů či nově od roku 2019 poskytování finančních prostředků ke snížení jistiny úvěrů.²¹

Vratka části spotřební daně z nafty spotřebované při hospodaření v lese

Dle zákona o spotřebních daních č. 353/2003 Sb., je vrácení spotřební daně z nafty spotřebované při hospodaření v lese definováno takto:

„(1) Nárok na vrácení daně vzniká osobě podnikající podle zákona upravujícího zemědělství, která provozuje zemědělskou prvovýrobu, nebo osobě, která provádí hospodaření v lese podle lesního zákona.“

„(23) Ministerstvo zemědělství společně s Ministerstvem financí stanoví vyhláškou

a) způsob výpočtu výše nároku na vrácení daně z minerálních olejů spotřebovaných v zemědělské prvovýrobě a při provádění hospodaření v lese,

b) výše ročních normativů minimální spotřeby a jejich kategorie a podílové rozdělení ročních normativů minimální spotřeby na jednotlivé kalendářní měsíce.“²²

Od poloviny roku 2017, MZe vrací část daně ze zelené nafty i pro osoby, které realizují hospodaření v lese.²³

3.4.3 Náhrady

Vyhláška č. 335/2006 Sb., stanovuje podmínky a způsob poskytování finanční náhrady za újmu vzniklou omezením lesního hospodaření.

Náhrady se poskytují v důsledku:

- „1. ponechání lesa nebo jeho části samovolnému vývoji,
2. změny skladby dřevin lesního porostu,
3. prodloužení obmýtí stanoveného v lesním hospodářském plánu nebo lesní hospodářské osnově převzaté protokolem o převzetí,
4. udržení nebo zavedení tvaru lesa nízkého,

²¹ ZPRÁVA O STAVU LESA A LESNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2019. 1. Praha: Ministerstvo zemědělství, 2020. str. 82. [cit. 2021-03-07] ISBN 978-80-7434-571-5. Dostupné také z: http://eagri.cz/public/web/file/661268/Zprava_o_stavu_lesa_2019_WEB.pdf

²² Zákon o spotřebních daních: úplné znění zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních po novele zákona č. 479/2003 Sb., § 57 odstavec 1, 23. (platnost k 1.1.2004). Český Těšín: Poradce, 2004. Zákony do kapsy. ISBN 80-86674-54-1.

²³ ZPRÁVA O STAVU LESA A LESNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2019. 1. Praha: Ministerstvo zemědělství, 2020. str. 76-81. [cit. 2021-03-07] ISBN 978-80-7434-571-5. Dostupné také z: http://eagri.cz/public/web/file/661268/Zprava_o_stavu_lesa_2019_WEB.pdf

5. snížení zakmenění lesního porostu,

6. dočasného omezení mýtních těžeb na dobu do konce platnosti lesního hospodářského plánu nebo lesní hospodářské osnovy převzaté protokolem o převzetí, trvá-li omezení déle než jeden rok, v případě, že vlastník nebo nájemce nemůže v rámci povolené maximální celkové výše těžeb přesunout mýtní těžbu ve srovnatelných sortimentech surového dříví do jiných porostů,

7. ponechání jednotlivých stromů do jejich fyzického rozpadu v případě, že ponechané stromy tvoří část porostní skupiny o zakmenění maximálně 0,2,

8. ponechání ležícího dříví po těžbě v porostu,

9. mimořádného nebo nákladově náročnějšího opatření, nebo

10. omezení výše povolených těžeb při tvorbě lesního hospodářského plánu.“²⁴

3.5 Dotace určené pro ČR po vstupu do EVROPSKÉ UNIE

Česká republika do roku 2004 hospodařila pouze s vlastními prostředky. Od roku 1997 však měla možnost nakládat s prostředky, které plynuly z EU jako předvstupní pomoc. Jednalo se především o programy Sapard, ISPA a Phare. Avšak předvstupní program Sapard nenabízel České republice – na rozdíl od Slovenské – plnou podporu lesnické činnosti. Při plnohodnotném vstupu do EU tyto aspekty hrály velkou roli při podávání žádostí o dotace. Problémem byla neznalost právních aspektů zájemců o dotace a také prvotní pocit složitosti podávání samotných žádostí o podporu.²⁵

1. května 2004, kdy se ČR spolu s dalšími devíti kandidáty stala členskou zemí EU, získala nárok čerpat finanční prostředky ze strukturálních fondů a Fondu soudružnosti, čímž se plně začlenila do společné ekonomické politiky. Finanční podpora lesního hospodářství však nebyla nijak významná. Důvodem byl vstup do již probíhajícího programového období 2000–2006.

V tomto programovém období se ze strany Evropské unie pouze vytvářela pověření k výkonům různých činností. Ve větší míře stát poskytoval nadpoloviční většinu prostředků a

²⁴ Vyhláška č. 335/2006 Sb. Vyhláška, kterou se stanoví podmínky a způsob poskytování finanční náhrady za újmu vzniklou omezením lesního hospodaření, vzor a náležitosti uplatnění nároku § 1 b. 1-10 (Platnost 30.06.2006) Praha, MZe, 2006.

²⁵ JARSKÝ, Vilém a kolektiv. *Public support for forestry from EU funds – Cases of Czech Republic and Slovak Republic*. Journal of Forest Economics [online]. 2014, (20), 380-395 [cit. 2021-04-11]. Dostupné z: doi:dx.doi.org/10.1016/j.jfe.2014.10.004

Unie byla brána jako partner pro poskytování prostředků. Celkově Česká republika vyčerpala za tříleté období přibližně 40 mld. Kč.²⁶ Počet schválených dotací byl vysoký. Dosahoval přibližně 80 %. Naproti tomu Slovenská republika měla úspěšnost 59 %.²⁷

Za 7 let, tedy v druhém programovém období 2007–2013, Česká republika využila zhruba 96 % vyjednaných prostředků, což činilo skoro 100 mld. Kč ročně. Oproti předešlému období došlo ke změně fondů, které se podílejí na financování lesnictví. Podpora konkurenceschopnosti zemědělství, lesnictví a rozvoje venkova již nespádaly pod strukturální fond. Nově se začlenily pod Program rozvoje venkova, který je financován z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EAFRD). Druhým největším finančním nástrojem politiky EU pro financování lesního hospodářství byl Operační program Životní prostředí.²⁸

V posledním – tedy aktuálním – programovém období je pro Českou republiku vyčleněno přibližně 650 mld. Kč.²⁹

Nejnovější připravované programové období 2021–2027 se stále vytváří. Jeho podoba je v řešení. Ke dni 20. 2. 2021 je pro nás stanoven předběžný rozpočet na 550 mld. Kč.³⁰

3.5.1 Program rozvoj venkova 2007–2013

Program rozvoje venkova a jeho opatření přispívají ke společnému naplňování cílů Lisabonské strategie, které jsou:

- Společnost založená na znalostech
- Vnitřní trh a podnikatelské prostředí
- Trh práce
- Udržitelný rozvoj

Tento program také přispívá k naplnění cílů stanovených Národním strategickým plánem rozvoje venkova, které jsou:

- k rozvoji venkovského prostoru České republiky na bázi trvale udržitelného rozvoje,

²⁶ Ministerstvo pro místní rozvoj ČR – Programové období 2004–2006 [online]. 2019 MMR ČR, [cit. 3.1.2021]. Dostupné z: [https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/programove-obdobi-2004-2006-\(1\)](https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/programove-obdobi-2004-2006-(1))

²⁷ JARSKÝ, Vilém a kolektiv. *Public support for forestry from EU funds – Cases of Czech Republic and Slovak Republic*. Journal of Forest Economics [online]. 2014, (20), 380-395 [cit. 2021-04-11]. Dostupné z: [doi:dx.doi.org/10.1016/j.jfe.2014.10.004](https://doi.org/10.1016/j.jfe.2014.10.004)

²⁸ Programové období 2007-2013 [online]. [cit. 2021-04-09]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/programove-obdobi-2007-2013>

²⁹ Programové období 2014-2020 [online]. [cit. 2021-04-09]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/2014-2020>

³⁰ Programové období 2021-2027 [online]. [cit. 2021-02-20]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/kohezni-politika-po-roce-2020>

- snížení negativních vlivů intenzivního zemědělského hospodaření,
- zlepšení stavu životního prostředí.

Program rozvoje venkova se člení na 4 osy, na které bylo určeno přibližně 3,67 mld. EUR, což činí skoro 100 mld.³¹

Ve srovnání s vybranými státy EU (Bulharsko, Slovensko, Rakousko, Německo a Itálie) disponovala Česká republika druhým (po Rakousku) nejvyšším rozpočtem pro program rozvoje venkova 2007–2013. Do oblasti lesnictví však putovalo necelých 6 % z celkově alokované sumy. Jednalo se o skoro nejnížší množství přidělených finančních prostředků. Celkem bylo do oblasti lesnictví přiděleno přibližně 7 mld. Kč.³²

Samotné osy jsou následující:

Osa I – Opatření zaměřená na restrukturalizaci a rozvoj fyzického kapitálu a podporu inovací

Osa II – Opatření zaměřená na udržitelné využívání zemědělské půdy

Osa III – Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova

Osa IV – Leader

Pro lesní hospodářství jsou podstatná pouze některá podopatření z těchto os.

3.5.1.1 Investice do lesů (1.1.2)

Lesnická technika

Tento druh podpory byl určen pro pořízení strojů, zařízení a s tím spojené další způsobilé výdaje, jako jsou náklady na projekt a technickou dokumentaci.

Maximální výše podpory tvořila 50 % způsobilých výdajů a byla poskytována maximálně do částky 200 000 EUR. Podmínkou bylo však vlastnění majetku většího než 3 ha. Podpora byla určena na investice, které jsou uvedené v LHP a LHO, a bylo možné podávat pouze jednu žádost na 1 přijímací kolo.³³

³¹ MATĚJÍČEK, Jiří a Anton PRČINA. *Lesnicko-dřevařský sektor a Evropská unie*. 2. aktualiz. a rozš. vyd. Jíloviště: Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, 2008 str.100-145. ISBN 978-80-86461-96-0.

³² SARVAŠOVÁ, Z. – JARSKÝ, V. – SETZER, F. – WEISS, G. *Policy integration and Coordination: the Case of Innovation and the Forest Sector in Europe*. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2010. 200s. ISBN 978-92-898-0049-5.

³³ BENEŠOVÁ, L. A KOL. *Průvodce možnostmi získávání podpor pro LH v období 2007-2013*. Brandýs nad Labem: ÚHÚL Brandýs nad Labem, 2008. str 15-34. [cit. 2021-03-07] Dostupné z: http://user.mendelu.cz/xbadal/Studijni%20opory/Ekonomika%20LH/pruvodce_dotace_2007-2013.pdf

Celkové výdaje na tento druh podpory činily 750 000 000 Kč³⁴

Lesnická infrastruktura

Dotace byla poskytována především na rekonstrukce a opravy, ale i výstavbu a modernizaci lesních cest širších než 2 m. Prostředky jsou poskytovány na 100 % způsobilých výdajů, a to až do výše 200 000 EUR. Projekt však měl mít životnost minimálně 5 let a orgány činné v řízení o poskytnutí dotace měly vydat souhlasné stanovisko s podporou projektu.³⁵

V rámci tohoto podopatření bylo proplaceno 497 projektů v celkové hodnotě 1 022 000 000 Kč.³⁶

3.5.1.2 Další odborné vzdělávání a informační činnost (1.3.1)

Cílem podpory bylo získávat a inovovat znalosti, informovat širší veřejnost o jednotlivých opatřeních a podporách nabízených z fondů EAFRD a vést k cílům Společné zemědělské politiky (SZP).³⁷

Zde bylo využito 100 % alokovaných prostředků, tedy veřejné výdaje činily 330 mil. Kč.³⁸

3.5.1.3 Využívání poradenských služeb (1.3.4)

Dotace byla určena pro vlastníky a nájemníky lesa. Kryla náklady určené na využívání poradenských služeb, minimálně v oblasti dodržování norem a také dodržování šetrného způsobu hospodaření. Podpora je poskytována maximálně do výše 315 tisíc Kč. Minimální výše je však 40 tisíc Kč. Pokrývá 60–80 % způsobilých výdajů.³⁹

³⁴ VÝROČNÍ ZPRÁVA O IMPLEMENTACI PROGRAMU ROZVOJE VENKOVA ČR 2007 - 2013 ZA ROK 2015 [online]. [cit. 2021-04-14]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/505515/VZ_2015.pdf

³⁵ BENEŠOVÁ, L. A KOL. *Průvodce možnostmi získávání podpor pro LH v období 2007-2013*. Brandýs nad Labem: ÚHÚL Brandýs nad Labem, 2008. str 15-34. [cit. 2021-03-07] Dostupné z: http://user.mendelu.cz/xbadal/Studijni%20opory/Ekonomika%20LH/pruvodce_dotace_2007-2013.pdf

³⁶ VÝROČNÍ ZPRÁVA O IMPLEMENTACI PROGRAMU ROZVOJE VENKOVA ČR 2007 - 2013 ZA ROK 2015 [online]. [cit. 2021-04-14]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/505515/VZ_2015.pdf

³⁷ BENEŠOVÁ, L. A KOL. *Průvodce možnostmi získávání podpor pro LH v období 2007-2013*. Brandýs nad Labem: ÚHÚL Brandýs nad Labem, 2008. str 15-34. [cit. 2021-03-07] Dostupné z: http://user.mendelu.cz/xbadal/Studijni%20opory/Ekonomika%20LH/pruvodce_dotace_2007-2013.pdf

³⁸ VÝROČNÍ ZPRÁVA O IMPLEMENTACI PROGRAMU ROZVOJE VENKOVA ČR 2007 - 2013 ZA ROK 2015 [online]. [cit. 2021-04-14]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/505515/VZ_2015.pdf

³⁹ MATEJÍČEK, Jiří a Anton PRČINA. *Lesnicko-dřevařský sektor a Evropská unie*. 2. aktualiz. a rozš. vyd. Jiloviště: Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, 2008 str.127-145. ISBN 978-80-86461-96-0.

Poradenské služby využilo 9 795 osob a celkově výdaje na tyto služby činily 360 mil. Kč.⁴⁰

3.5.1.4 Zalesňování zemědělské půdy (2.2.1)

První zalesnění zemědělské půdy

Podpora je poskytována na první založení lesního porostu na zemědělské půdě. Podmínkou je péče o porost po dobu 5 let od jeho založení a je poskytována náhrada po dobu 15 let od založení lesního porostu.

Tabulka 7 ukazuje platby v letech 2007–2013 od prvního založení lesního porostu a následné péče a také náhradu za ukončení zemědělské činnosti.⁴¹

Využití této dotace našlo uplatnění u 1495 subjektů, míra plnění dotace činila 560 mil. Kč a byla splněna na 100 %.⁴²

Tabulka 7: Formy a výše podpory

První založení lesního porostu			
Listnaté dřeviny		2 590 EUR/ha/rok	
		2 961 EUR/ha/rok	
Jehličnaté dřeviny		1 954 EUR/ha/rok	
		2233 EUR/ha/rok	
Péče o založený lesní porost		437 EUR/ha/rok	
Náhrada za ukončení zemědělské činnosti			
Původní kultura na pozemku před jeho zalesněním	Orná půda, chmelnice, vinice, ovocný sad, školka nebo zahrada	294	žadatel byl
		EUR/ha/rok	zemědělský podnikatel
	149	Žadatel nebyl	
	travní porost nebo jiná kultura	149 EUR/ha/rok	zemědělský podnikatel

Zdroj: IS SZIF 2020 (vlastní zpracování)

⁴⁰ VÝROČNÍ ZPRÁVA O IMPLEMENTACI PROGRAMU ROZVOJE VENKOVA ČR 2007 - 2013 ZA ROK 2015 [online]. [cit. 2021-04-14]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/505515/VZ_2015.pdf

⁴¹ BENEŠOVÁ, L. A KOL. *Průvodce možnostmi získávání podpor pro LH v období 2007–2013*. Brandýs nad Labem: ÚHÚL Brandýs nad Labem, 2008. str 15-34. [cit. 2021-03-07] Dostupné z:

http://user.mendelu.cz/xbadal/Studijni%20opory/Ekonomika%20LH/pruvodce_dotace_2007-2013.pdf

⁴² VÝROČNÍ ZPRÁVA O IMPLEMENTACI PROGRAMU ROZVOJE VENKOVA ČR 2007 - 2013 ZA ROK 2015 [online]. [cit. 2021-04-14]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/505515/VZ_2015.pdf

3.5.1.5 Platby v rámci Natura 2000 v lesích (2.2.2)

Zachování hospodářského souboru lesního porostu z předchozího produkčního cyklu

Cílem tohoto podopatření je na základě evropské legislativy zachovat stav přírodních stanovišť. Podpora byla poskytována každoročně po dobu 20 let na sjednanou částku. Sazbou dotace je 60 EUR na 1 ha lesního pozemku.⁴³

Celková vyčerpaná částka za toto období činí 10 mil. Kč.⁴⁴

3.5.1.6 Lesnicko-environmentální platby (2.2.3)

Zlepšení druhové skladby lesních porostů

Cílem bylo zlepšit druhovou skladbu lesních porostů z důvodu posílení zastoupení dřevin, které mají vyšší toleranci ke škodlivým činitelům a mají vyšší meliorační účinky na půdu. Dotace byla poskytována každoročně po dobu 20 let.⁴⁵

Za 7 let bylo využito 74 % alokovaných prostředků na celkovou sumu 15 mil. Kč.⁴⁶

3.5.1.7 Obnova lesního potenciálu po kalamitách a podpora společenských funkcí lesů (2.2.4)

Obnova lesního potenciálu po kalamitách a zavádění preventivních opatření

Obnova lesního potenciálu po kalamitách a zavedení preventivních opatření sloužila k zamezení přírodních kalamit a požárů, a to zavedením preventivních opatření, které tomu měly zabránit nebo zmírnit následky.⁴⁷

Neproductivní investice v lesích (2.4.2)

Jednalo se o podporu činností, které sloužily ke zvyšování společenské hodnoty lesů. Cílem tohoto podopatření bylo usměrňovat návštěvníky lesa a eliminovat jejich negativní dopady na

⁴³ BENEŠOVÁ, L. A KOL. *Průvodce možnostmi získávání podpor pro LH v období 2007–2013*. Brandýs nad Labem: ÚHÚL Brandýs nad Labem, 2008. str 15-34. [cit. 2021-03-07] Dostupné z: http://user.mendelu.cz/xbadal/Studijni%20opory/Ekonomika%20LH/pruvodce_dotace_2007-2013.pdf

⁴⁴ *VÝROČNÍ ZPRÁVA O IMPLEMENTACI PROGRAMU ROZVOJE VENKOVA ČR 2007 - 2013 ZA ROK 2015* [online]. [cit. 2021-04-14]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/505515/VZ_2015.pdf

⁴⁵ BENEŠOVÁ, L. A KOL. *Průvodce možnostmi získávání podpor pro LH v období 2007–2013*. Brandýs nad Labem: ÚHÚL Brandýs nad Labem, 2008. str 15-34. [cit. 2021-03-07] Dostupné z: http://user.mendelu.cz/xbadal/Studijni%20opory/Ekonomika%20LH/pruvodce_dotace_2007-2013.pdf

⁴⁶ *VÝROČNÍ ZPRÁVA O IMPLEMENTACI PROGRAMU ROZVOJE VENKOVA ČR 2007 - 2013 ZA ROK 2015* [online]. [cit. 2021-04-14]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/505515/VZ_2015.pdf

⁴⁷ MATEJÍČEK, Jiří a Anton PRČINA. *Lesnicko-dřevařský sektor a Evropská unie*. 2. aktualiz. a rozš. vyd. Jiloviště: Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, 2008 str.100-145. [cit. 2021-04-07] ISBN 978-80-86461-96-0.

tuto krajinu. Posloužily tomu investice do výstavby vhodných objektů a zařízení a budování objektů k zajištění bezpečí návštěvníků.⁴⁸

Obnovu lesního potenciálu po kalamitách a zavádění preventivních opatření využilo 485 subjektů, celková částka činila 630 mil. Kč. a podporu na neproduktivní investice v lesích využilo 133 zájemců s celkovou sumou 130 mil. Kč.⁴⁹

3.5.2 Programové období 2014–2020

V aktuálním programovém období jsou cíle dotací pro lesnictví velmi obdobné jako v předchozím. I zde je kladen velký důraz na ochranu životního prostředí, konkurenceschopnost a inovace a podporu podnikání začínajících a mladších zemědělců. Pro Českou republiku byl program schválen ze strany EU v roce 2015, kdy byly stanoveny cíle a také částka, která bude přispívat k jejich plnění. Suma, která sloužila pro Česko, byla stanovená na 3 mld. €. ČR však požádala o navýšení rozpočtu o 35 %, které by pocházelo z národních zdrojů. Celá částka byla tedy stanovená na 3,5 mld. €, z národních zdrojů pochází 1,2 mld. € a z fondů EU je vyčleněno 2,3 mld. €. ⁵⁰

Základním zdrojem pro získání informací pro tuto kapitolu byl programový dokument Program rozvoje venkova z let 2014–2020 (PRV 2014–2020), dostupný na stránkách Ministerstva zemědělství nebo také na internetových stránkách Státního zemědělského intervenčního fondu, vydaného v roce 2015 v Praze v aktualizovaném znění ze dne 16. 7. 2020.

Podoperace, které souvisí s lesním hospodářstvím a nabízejí možnost získání peněžních prostředků z fondu EU a národních zdrojů v PRV 2014–2020, jsou následující:

- 4.3.2 Lesnická infrastruktura
- 8.1.1 Zalesňování a zakládání lesů
- 8.3.1 Zavádění preventivních opatření v lesích
- 8.4.1 Obnova lesních porostů po kalamitách
- 8.4.2 Odstraňování škod způsobených povodněmi
- 8.5.1 Investice do ochrany melioračních a zpevňujících dřevin
- 8.5.2 Neproduktivní investice v lesích

⁴⁸ MATĚJÍČEK, Jiří a Anton PRČINA. *Lesnicko-dřevařský sektor a Evropská unie*. 2. aktualiz. a rozš. vyd. Jíloviště: Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, 2008 str.100-145. [cit. 2021-04-07] ISBN 978-80-86461-96-0.

⁴⁹ VÝROČNÍ ZPRÁVA O IMPLEMENTACI PROGRAMU ROZVOJE VENKOVA ČR 2007 - 2013 ZA ROK 2015 [online]. [cit. 2021-04-14]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/505515/VZ_2015.pdf

⁵⁰ Program rozvoje venkova 2014–2020 [online]. [cit. 2021-04-07]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/2014-2020/operacni-programy>

- 8.5.3 Přeměna porostů náhradních dřevin
- 8.6.1 Technika a technologie pro lesní hospodářství
- 15.1.1 Zachování porostního typu hospodářského souboru
- 15.2.1 Ochrana a reprodukce genofondu lesních dřevin
- 16.3.1 Sdílení zdrojů a zařízení.⁵¹

3.5.2.1 Lesnická infrastruktura (4.3.2)

Cílem této operace je podpořit budování a obnovu lesnické infrastruktury, která povede ke zkvalitnění a zahuštění lesních cest. Podpora se vyplácí formou příspěvku na vzniklé způsobilé výdaje. Způsobilými výdaji se rozumí investice související s rekonstrukcí a výstavbou lesních cest i s dalšími objekty a technickým vybavením. Dále se mezi způsobilé výdaje zahrnuje nákup pozemků odpovídající do maximální částky 10 % z celkových způsobilých výdajů. Příjemcem jsou fyzické nebo právnické osoby, dále sdružení, které mají právní subjektivitu, obce a jejich svazky, střední školy, školní statky, které hospodaří v lesích ve vlastnictví soukromníků nebo jejich sdružení, spolky s právní subjektivitou, kraje apod.

Přijmout lze jen takové projekty, které se dají realizovat na území ČR kromě hl. m. Prahy a jsou v souladu s cíli opatření a popisem operace. Od MŽP ČR musí být vydáno stanovisko se souhlasem a každý žadatel může v jednom kole projektu podat jen jednu žádost.

Upřednostňovány jsou projekty se zaměřením na výstavbu nové cesty. Dále projekty, které pokud se realizují, tak zvýší kategorii lesní cesty. Projekty, kde bude lesní cesta navazovat nebo se napojovat na nynější cestní síť typu II, 2L nebo obdobné nelesní cesty. Povinností nově vybudovaných cest je protierozní opatření a opatření pro odtok vody a zvýšení retence. Nově vybudované lesní cesty mají informační cedule sloužící pro integrovaný záchranný systém (IZS).

Míra podpory sahá do maximální výše 80 % způsobilých výdajů. 75 % činí příspěvek veřejných výdajů od Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a příspěvek ČR pak 25 % z veřejných výdajů.

Toto opatření navazuje na podporu, která byla poskytována v programovém období 2007–2013. Princip poskytování podpory zůstane stejný, protože veškerá pochybení byla již zohledněna v minulém období.

⁵¹ *Program rozvoje venkova 2014–2020* [online]. [cit. 2021-04-07]. Dostupné z: <https://www.dotaceu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/2014-2020/operacni-programy>

S ohledem na administrativní náročnost nejsou podporovány jak integrované projekty, tak ani společenské investice.

Podpoření rekonstrukce a budování lesnických infrastruktur zpřístupní porosty jak pro hospodářské účely, tak i pro účely rekreace, a také ochrany lesa. Kvalitnější lesní cesty prospějí k lepšímu hospodaření jak s půdou, tak i se zvládnutím situací souvisejících s jejich erozí. Podpora pozemkových úprav přispěje ke zvýšení retenční schopnosti krajiny a zmírnění povodní a sucha.⁵²

Tabulka 8 znázorňuje úspěšnost jednotlivých žádostí o proplacení podporovaných projektů, která byla přibližně 30 %, a to, jak co se týče proplacené částky, tak i počtu proplacených projektů.

Ve srovnání s předchozím operačním obdobím, kdy celkové veřejné (národní a EU) výdaje za roky 2007–2013 do oblasti lesnické infrastruktury činily více než 1,1 mld. Kč, lze konstatovat, že proplacené částky v tomto podopatření jsou o 500 mil. Kč nižší (pro období 2014–2020). Aktuální období však stále není u konce. Dosud probíhají platby za schválené projekty, čímž se celková proplacená částka za dané podopatření zvýší.⁵³

Tabulka 8: Celkový stav implementace operace 4.3.2 v letech 2015–2019

Operace 4.3.2	1. kolo – 2015	3. kolo – 2016	4. kolo – 2017	6. kolo – 2018	Celkem
Počet zaregistrovaných projektů (ks)	186	151	108	145	590
Částka za zaregistrované projekty (Kč)	494 017 822	396 525 971	273 388 579	445 744 352	1 609 676 724
Počet schválených projektů (ks)	113	64	38	91	307
Částka za schválené projekty (Kč)	286 539 687	139 222 471	91 069 039	284 566 756	805 397 953

⁵² Program rozvoje venkova 2014–2020 [online]. [cit. 2021-04-07]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/2014-2020/operacni-programy>

⁵³ Výroční zpráva o provádění Program rozvoje venkova na období 2014-2020 [online]. [cit. 2021-04-14]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/656924/Vyrocní_zpráva_o_provedení_PRV_2019.pdf

Počet proplacených projektů (ks)	113	59	28	9	209
Proplacená částka (Kč)	281 401 953	128 104 593	70 038 723	26 444 531	505 989 800

Zdroj IS SZIF (Vlastní zpracování)

3.5.2.2 Zalesňování a zakládání lesů (8.1.1)

Tato operace se soustředí na zalesňování zemědělské půdy včetně poskytování péče o založený porost a dalších s tím spojených opatření. Podpora připadá na vymezenou zemědělskou půdu ve veřejném registru půdy (LPIS), která je vyhovující k zalesnění.

Podpora je poskytována formou dotace. Příjemcem jsou soukromé, ale i veřejné subjekty, nájemci a pachtýři půdy, jejich sdružení a spolky. Pokud se jedná o státní půdu, podpora se uděluje pouze, pokud na ní hospodaří soukromá osoba nebo obec. U podpory zalesnění pozemků veřejných subjektů se kryjí výlučně náklady na založení lesního porostu.

Způsobilými výdaji se rozumí náklady, které se vynaloží na založení lesního porostu, dále na péči o založený porost a dále náhrada za ukončení zemědělské činnosti po dobu 10 let. Podpora se nevztahuje na výsadbu rychle rostoucích dřevin, výmladkových plantáží a vánočních stromků.

Kritériem pro realizaci je to, že se musí zalesnění provádět na vymezené zemědělské půdě na území ČR s výjimkou území hl. m. Prahy a minimální výměra půdy činí 0,5 ha. Zalesnění musí být provedeno vhodným druhem dřevin se souladem s vyhláškou č. 83/1996 Sb. Podmínkou projektu je také jeho schválení odborným lesním hospodářem a příslušným orgánem ochrany přírody, pokud se jedná o projekt v oblastech Natura 2000. Dále musí být pozemek určený k zalesnění evidován ve LPIS po dobu minimálně 1 roku před podáním žádosti.

Tabulka 9 uvádí míru podpory, která se poskytuje jako paušální platba v EUR/ha/rok. Vždy záleží na tom, o jakou skupinu dřevin se jedná. Podpora je zobrazena v následující tabulce.

Platby za zalesnění zemědělské půdy jsou poskytovány paušálně za rok na jeden hektar v eurech.

Platby za ukončení zemědělské činnosti, které byly hrazené paušálně, se vztahují na orné půdy, ovocné sady, vinice, chmelnice, školky a zelinářské zahrady. Jsou hrazeny ze 75 %

z EZFRV a z 25 % ze zdrojů ČR. Na ně se vztahuje cena 488 EUR/ha/rok. Na travní porost nebo jiné kultury připadá 161 EUR/ha/rok.⁵⁴

Celkem za 7 let programového období bylo ke dni 31. 12. 2019 vyplaceno 151 mil. Kč ze 270 mil. Kč, které na to byly určené, oproti přechozímu programovému období je to o 370 mil. méně.⁵⁵

Tabulka 9: Příslušné částky a míry podpory na založení lesního porostu a následnou péči

Skupina dřevin	Založení lesního porostu (EUR/ha/rok)	Péče o založený lesní porost (EUR/ha/rok)
Jedle, borovice, buk, dub, lípa, douglaska, jasan	3 035	669
Ostatní dřeviny	2 100	298

Zdroj: MZe 2020 (vlastní zpracování)

3.5.2.3 Zavádění preventivních opatření v lesích (8.3.1)

Cílem opatření je zamezit škodám vzniklým po povodních zvýšením preventivních opatření na území celé ČR (mimo Prahu). Určené je to pro pozemky k plnění funkce lesa (PUPFL) (přibližně 2,6 mil. ha), ve kterých se nacházejí vodní toky a vodní útvary.

Podpora je poskytována formou příspěvku na vynaložené výdaje. Příjemcem jsou soukromé, ale i veřejné subjekty, soukromoprávní a veřejnoprávní subjekty, nájemci a pachtýři lesa, jejich sdružení a spolky aj.

Způsobilými výdaji se rozumí náklady, které se vynaloží na výstavbu a opravy retenčních nádrží a objektů hrazení bystřin, preventivní protipovodňová opatření na drobných vodních tocích a projektová dokumentace.

Všechny projekty se dají realizovat na PUPFL, kde byl schválen lesní hospodářský plán nebo lesní hospodářská osnova, a to v souladu s právními předpisy. Veškeré tyto operace mají být také v souladu s plánem na ochranu lesa, který je vypracován členskými státy. U větších lesnických podniků, které jsou větší než 500 ha, je nutné doložit cíle v oblasti prevence. Všichni žadatelé musí poskytnout schválený návrh od MŽP.

⁵⁴ Program rozvoje venkova 2014–2020 [online]. [cit. 2021-04-07]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/2014-2020/operacni-programy>

⁵⁵ Výroční zpráva o provádění Program rozvoje venkova na období 2014–2020 [online]. [cit. 2021-04-14]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/656924/Vyrocní_zpráva_o_provedení_PRV_2019.pdf

Míra podpory zde sahá do výše 100 %, kde 75 % hradí EZFRV a zbylých 25 % činí příspěvek ze strany ČR. Není zde hrazen ušlý zisk, který nastal v důsledku přírodních katastrof.⁵⁶

Tabulka 10 znázorňuje počet zaregistrovaných projektů pro aktuální období 2014–2020, kterých bylo celkově 53, počet schválených projektů 23 a počet proplacených projektů 15, s celkovou částkou 33 747 830 Kč, což odpovídá přibližně 20 % z celkově zaregistrovaných projektů.⁵⁷

Tabulka 10: Celkový stav implementace operace 8.3.1 v letech 2016–2019

Operace 8.3.1	2. kolo – 2016	5. kolo – 2017	7. kolo – 2018	8. kolo – 2019	Celkem
Počet zaregistrovaných projektů (ks)	16	11	7	19	53
Částka za zaregistrované projekty (Kč)	38 655 324	36 409 055	21 845 479	70 077 154	166 987 012
Počet schválených projektů (ks)	12	9	2	0	23
Částka za schválené projekty (Kč)	27 156 324	31 986 893	4 886 655	0	64 029 872
Počet proplacených projektů (ks)	12	3	0	0	15
Proplacená částka (Kč)	25 006 612	8 741 218	0	0	33 747 830

Zdroj: IS SZIF 2020 (vlastní zpracování)

3.5.2.4 Obnova lesních porostů po kalamitách (8.4.1)

Tato operace je zaměřena na poskytnutí podpory za účelem snížení škod, které byly způsobené lesními požáry, přírodními katastrofami a katastrofickými událostmi. Je zacílena na všechny lesní pozemky, které se nachází v ČR, mimo hl. m. Prahu.

Typ podpory a příjemci jsou shodní jako u operace 8.3.1.

Výdaje jsou určeny na projektovou dokumentaci, samotné odstraňování poškozených lesních porostů, které jsou mladší 40 let a jsou zasažené kalamitami, a následná příprava před zalesněním, umělá obnova sadbou a sítí a následná ochrana porostů.

⁵⁶ Program rozvoje venkova 2014–2020 [online]. [cit. 2021-04-07]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/2014-2020/operacni-programy>

⁵⁷ VÝROČNÍ ZPRÁVA O IMPLEMENTACI PROGRAMU ROZVOJE VENKOVA ČR 2007 - 2013 ZA ROK 2015 [online]. [cit. 2021-04-14]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/505515/VZ_2015.pdf

Projekt lze realizovat pouze, když jsou splněny tyto podmínky:

- lesní porost se nachází na území ČR, s výjimkou Prahy, a má mít platný LHP nebo LHO, jež je v souladu se zákonem,
- musí být uznán výskyt přírodní katastrofy, kterou úředně potvrdí nezávislá instituce, a také že tato skutečnost zapříčinila zničení 1/5 lesního potenciálu,
- danou kalamitu způsobily abiotické vlivy. Nelze zde však zmenšit podíl melioračních a zpevňujících dřevin.

Schválení žádosti probíhá podle hodnocení míry podpory, převažující kategorie lesa a velikosti škod.

Míra podpory je stejná jako v předchozí operaci.⁵⁸

Tabulka 11 uvádí počet zaregistrovaných projektů za období 2016–2019, kterých bylo celkem 298 a z nichž bylo schváleno 150 a proplaceno 73, a to na celkovou částku 96 002 574 Kč. Úspěšnost této podoperace činila skoro 46 %.⁵⁹

Tabulka 11: Celkový stav implementace operace 8.4.1 v letech 2016–2019

Operace 8.4.1	2. kolo – 2016	5. kolo – 2017	6.kolo – 2018	7. kolo – 2018	8. kolo – 2019	Celkem
Počet zaregistrovaných projektů (ks)	41	65	39	66	87	298
Částka za zaregistrované projekty (Kč)	55 478 017	97 933 647	31 519 179	102 742 623	252 428 400	540 101 866
Počet schválených projektů (ks)	31	49	29	41	0	150
Částka za schválené projekty (Kč)	48 528 976	83 781 777	20 274 909	56 670 829	0	209 256 491
Počet proplacených projektů (ks)	30	30	13	0	0	73

⁵⁸ Program rozvoje venkova 2014–2020 [online]. [cit. 2021-04-07]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/2014-2020/operacni-programy>

⁵⁹ VÝROČNÍ ZPRÁVA O IMPLEMENTACI PROGRAMU ROZVOJE VENKOVA ČR 2007 - 2013 ZA ROK 2015 [online]. [cit. 2021-04-14]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/505515/VZ_2015.pdf

Proplacená částka (Kč)	46 492 906	40 494 359	9 015 309	0	0	96 002 574
------------------------	------------	------------	-----------	---	---	------------

Zdroj: IS SZIF 2020 (vlastní zpracování)

3.5.2.5 Odstraňování škod způsobených povodněmi (8.4.2)

Toto opatření má za cíl snížit množství škod, které jsou způsobené přírodními katastrofami a katastrofickými událostmi.

Podpora, příjemci, realizace projektů a velikost podpory jsou shodné s operací 8.3.1.

Žadatelé budou poskytnuty příspěvky na projektovou dokumentaci. Projekční a průzkumné práce jsou hrazené maximálně do výše 20 %. Odstraňování škod, které jsou způsobené povodněmi na malých vodních tocích a v jejich povodích. Výběr žádostí probíhá podle hodnocení míry podpory dle převládajících dřevin v daném lese. Preferovány budou také projekty, které se nachází v povodích IV. řádu.⁶⁰

Tabulka 12 uvádí celkový stav implementace u daného opatření v letech 2016–2019. Zaregistrovaných projektů bylo celkem 17, avšak schválilo se pouze 7, na celkovou částku 20 338 890. Celková proplacená částka u podopatření 8.4.1 a 8.4.2 činí 116 mil. Kč, což bylo méně než v předchozím období, kde částka činila 586 mil. Kč⁶¹

Tabulka 12: Celkový stav implementace operace 8.4.2 v letech 2016–2019

Operace 8.4.2	2. kolo – 2016	4. kolo – 2017	6. kolo – 2018	8. kolo – 2019	Celkem
Počet zaregistrovaných projektů (ks)	7	3	4	3	17
Částka za zaregistrované projekty (Kč)	21 361 112	11 428 181	12 689 031	7 050 452	52 528 776
Počet schválených projektů (ks)	5	3	2	0	10
Částka za schválené projekty (Kč)	14 957 512	11 428 181	7 607 159	0	33 992 852
Počet proplacených projektů (ks)	4	2	1	0	7

⁶⁰ Program rozvoje venkova 2014–2020 [online]. [cit. 2021-04-07]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/2014-2020/operacni-programy>

⁶¹ Výroční zpráva o provádění Program rozvoje venkova na období 2014–2020 [online]. [cit. 2021-04-14]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/656924/Vyrocní_zpráva_o_provedení_PRV_2019.pdf

Proplacená částka (Kč)	9 572 757	8 155 141	2 610 992	0	20 338 890
------------------------	-----------	-----------	-----------	---	------------

Zdroj: IS SZIF 2020 (vlastní zpracování)

3.5.2.6 Investice do ochrany melioračních a zpevňujících dřevin (8.5.1)

Podpora ochrany dřevin od samotné výsadby až do stadia zajištění melioračních a zpevňujících dřevin (MZD) přispívá vyšší pevnosti porostů, k plnění mimoprodukčních a společností prospěšných funkcí.

Typ podpory a příjemci jsou shodné s předchozím opatřením.

Výdaje jsou hrazené z 50 % na hromadnou mechanickou ochranu MZD při zakládání porostu a projektovou dokumentaci. Z toho ¾ pokrývá příspěvek EZFRV a ¼ příspěvek ČR.

Podle kritérií přijatelnosti musí na realizované ploše sázení MZD být 100 % zastoupení a při následné udržitelnosti projektu minimálně 4/5 životaschopných stromů.⁶²

Tabulka 13 obsahuje počet zaregistrovaných projektů, 446 na celkovou částku přibližně 101 milionu Kč, schválených však byla pouze zhruba polovina na částku 49,5 milionu Kč. Proplacených ke konci roku 2020 bylo však pouze 84, na částku 13 615 016 Kč.

Dané podopatření stále není ukončené, avšak i přesto vyplacená částka cca. 14 mil. Kč se už teď shoduje a zřejmě převyšuje částku 15 mil. Kč z minulého programového období.⁶³

Tabulka 13: Celkový stav implementace operace 8.5.1 v letech 2016–2019

Operace 8.5.1	2. kolo – 2016	5. kolo – 2017	7. kolo – 2018	8. kolo – 2019	Celkem
Počet zaregistrovaných projektů (ks)	53	109	120	164	446
Částka za zaregistrované projekty (Kč)	4 881 413	23 779 637	30 073 466	42 584 259	101 318 775
Počet schválených projektů (ks)	45	91	102	0	238
Částka za schválené projekty (Kč)	4 540 304	19 479 285	25 542 199	0	49 561 788
Počet proplacených projektů (ks)	32	46	6	0	84

⁶² Program rozvoje venkova 2014–2020 [online]. [cit. 2021-04-07]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/2014-2020/operacni-programy>

⁶³ Výroční zpráva o provádění Program rozvoje venkova na období 2014–2020 [online]. [cit. 2021-04-14]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/656924/Vyrocní_zpráva_o_provedení_PRV_2019.pdf

Proplacená částka (Kč)	3 299 296	8 956 579	1 359 141	0	13 615 016
------------------------	-----------	-----------	-----------	---	------------

Zdroj: IS SZIF 2020 (vlastní zpracování)

3.5.2.7 Neproduktivní investice v lesích (8.5.2)

Tento druh operace je primárně určen na podporu rekreačních funkcí lesa.

Vybudování, rekonstrukce a údržba stezek včetně umístění nádob na vyprodukované odpady, určené pro turisty, a všechny s tím spojené úkony. Projektová dokumentace a také nákup menších pozemků, informační tabule, odpočívadla, altány, ale i závory, které slouží k usměrňování návštěvnosti, jsou podporovány také.

Bezpečí všech lidí, kteří les navštíví, je jednou z priorit této operace. A proto lávky, mostky, zábradlí a schůdky různých typů bývají zahrnuté do výdajů, které jsou dotovány až do výše 100 %. ¾ výdajů hradí EZFRV a zbylé náklady pokrývá příspěvek ČR.

Realizace je možná pouze na území PUPFL, které se nachází v ČR, mimo zvláště chráněná území (ZCHÚ), oblastí Natura 2000 a území hl. města Prahy.

Příjemci jsou shodni s předchozí operací.⁶⁴

Tabulka 14 ukazuje množství projektů, které byly zaregistrované, schválené a proplacené. Z více než 1/3 schválených projektů bylo proplaceno pouze 103 na částku 97 839 425 Kč.

Vyplacené částky na sumu 98 mil. Kč ještě povyroستou, ale suma plateb se blíží minulému období, kde proplacené žádosti činily 130 mil. Kč.⁶⁵

Tabulka 14: Celkový stav implementace operace 8.5.2 v letech 2016–2019

Operace 8.5.2	2. kolo – 2016	4. kolo – 2017	6. kolo – 2018	8. kolo – 2019	Celkem
Počet zaregistrovaných projektů (ks)	108	70	60	107	345
Částka za zaregistrované projekty (Kč)	101 988 620	68 175 875	66 697 410	126 215 115	363 077 020

⁶⁴ Program rozvoje venkova 2014–2020 [online]. [cit. 2021-04-07]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/2014-2020/operacni-programy>

⁶⁵ Výroční zpráva o provádění Program rozvoje venkova na období 2014–2020 [online]. [cit. 2021-04-14]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/656924/Vyrocní_zpráva_o_provedení_PRV_2019.pdf

Počet schválených projektů (ks)	64	44	29	0	137
Částka za schválené projekty (Kč)	57 672 405	45 514 535	32 329 613	0	165 516 553
Počet proplacených projektů (ks)	60	33	10	0	103
Proplacená částka (Kč)	55 239 427	32 797 045	9 802 953	0	97 839 425

Zdroj: IS SZIF 2020 (vlastní zpracování)

3.5.2.8 Přeměna porostů náhradních dřevin (8.5.3)

Aktuální operace je zaměřená na změnu podpory rekonstrukce porostů náhradních dřevin, které leží v imisních oblastech A nebo B, které upravuje vyhláška č. 78/1996 Sb., o stanovení pásů ohrožení lesů pod vlivem imisí, případně vymezených stanoveným navazujícím právním předpisem nebo předpisem.

Způsobilými náklady v tomto případě se rozumí příprava ploch před zalesněním, snížení zakmenění za účelem podsadby nebo odstranění původního porostu za účelem obnovy, umělá obnova sadbou, hnojení dřevin při výsadbě a následná ochrana založeného porostu nebo ochrana neodrostlých MZD.

Na tuto operaci lze získat granty ve výši 100 %, kde 50,5 % je příspěvek ze strany ČR a 49,5 % je ze zdrojů EZFRV.

Podmínkou realizace je, že daný les se nachází na území ČR, s výjimkou hl. m. Prahy. Žadatel hospodáří podle platného LHP nebo LHO. Pozemky uvedené v žádosti o realizaci projektu se nacházejí v pásmu ohrožení imisemi A nebo B dle vyhlášky č. 78/1996 Sb., o stanovení pásů ohrožení lesů pod vlivem imisí nebo jsou jinak vymezeny navazujícím právním předpisem. Plocha, na které se bude daný projekt realizovat, splňuje kritéria zastoupení náhradních dřevin nad 40 %, kterými jsou *Picea pungens*, smrkové exoty (SMX), *Betula* spp., *Larix* spp., *Pinus mugo* spp., borové exoty (BOX) a aktuální věk je minimálně 55 let.⁶⁶

⁶⁶ Program rozvoje venkova 2014–2020 [online]. [cit. 2021-04-07]. Dostupné z: <https://www.dotaceu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/2014-2020/operacni-programy>

Počet proplacených projektů v tabulce 15 činil 10 za částku 41 733 723 Kč, schválených bylo 25 z 38 projektů, celkově na částku 231 943 547 z požadovaných 348 599 019 Kč.⁶⁷

Tabulka 15: Celkový stav implementace operace 8.5.3 v letech 2016–2019

Operace 8.5.3	2. kolo – 2016	4. kolo – 2017	6. kolo – 2018	8. kolo – 2019	Celkem
Počet zaregistrovaných projektů (ks)	8	11	9	10	38
Částka za zaregistrované projekty (Kč)	38 777 920	83 565 157	124 392 830	101 863 112	348 599 019
Počet schválených projektů (ks)	6	10	9	0	25
Částka za schválené projekty (Kč)	25 940 200	81 610 517	124 392 830	0	231 943 547
Počet proplacených projektů (ks)	6	4	0	0	10
Proplacená částka (Kč)	25 940 199	15 793 524	0	0	41 733 723

Zdroj: IS SZIF 2020 (vlastní zpracování)

3.5.2.9 Technika a technologie pro lesní hospodářství (8.6.1)

Tento grant je zaměřen na investice do nákupu lesní techniky a zavedení nových postupů práce, díky kterým se zvýší hospodářská hodnota lesů prostřednictvím snížení poškozování lesní půdy a porostu, techniky a technologií, které jsou určeny pro výchovu lesních porostů či investic do kvalitního reprodukčního materiálu lesního porostu, a to využitím šetrnějších technologií a strojů při práci v lesích. Podpora je směřována na pořízení nové techniky a nových technologií za podmínky hospodaření podle platných lesních hospodářských plánů nebo lesních hospodářských osnov.

Příjemci jsou osoby fyzické nebo právnické, sdružení s právní subjektivitou, obce nebo jejich svazky, střední školy, školní polesí, hospodařící v lesích, které jsou ve vlastnictví: soukromých osob nebo jejich sdružení nebo spolků s právní subjektivitou, krajů, obcí nebo jejich svazků.

⁶⁷ Výroční zpráva o provádění Program rozvoje venkova na období 2014–2020 [online]. [cit. 2021-04-14]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/656924/Vyrocní_zpráva_o_provádění_PRV_2019.pdf

Náklady, na které budou poskytovány granty, se rozumí:

- stroje a technologie pro obnovu (včetně koní), výchovu a těžbu lesních porostů včetně dopravy dříví,
- stroje ke zpracování potěžežbních zbytků,
- stroje na přípravu půdy před zalesněním,
- stroje a technologie, stavby a zařízení pro lesní školkařskou činnost,
- stroje a zařízení pro údržbu a opravy lesních cest,
- mobilní stroje pro sortimentaci a pořez dříví,
- mokré sklady dříví,
- sněžné jámy.

Podmínky poskytnutí podpory, které činí 50 % z celé částky výdajů, které budou ze 49,5 % financovány ze strany EU a zbylých 50,5 % z veřejných výdajů České republiky, jsou popsány níže.

Daný projekt může žadatel realizovat na celém území ČR, mimo Prahu a je v souladu s cíli daného opatření a popisem operace. Je možné, aby každý žadatel podal pouze jednu žádost a musí být vlastník, nájemce, pachtýř nebo vypůjčitel lesních pozemků. Další podmínkou je splnit finanční zdraví u projektů, které přesahují 1 mil. Kč způsobilých výdajů, ze kterých je stanovena dotace. Tento typ podpory je určen primárně pro prostředí šetrné technologie, obzvláště v rámci ochrany půdy. Pro lesní školkařství je podpora poskytnuta, pokud je daná lesní školka součástí lesnického podniku, provozuje svoji činnost na PUPFL a je evidována v systému evidence reprodukčního materiálu (ERMA). Stroje, na které bude poskytnuta dotace, musí hospodařit pouze na území PUPFL. Pokud se jedná o pořízení koně, musí splňovat kritéria, která jsou uvedena v dané operaci.

Vybrány budou projekty, u kterých bude vyšší podíl výdajů projektu ku velikosti majetku, na kterém se hospodaří, nebo budou realizovány v určitých specifických oblastech ČR, dále projekty, které budou realizovat mladší žadatelé. Při dotaci pro školkařské subjekty bude reprodukční materiál nejkvalitnější. Pro práci s koněm je potřeba doložit odbornost pro práci s koněm v lese.⁶⁸

Velká poptávka po technice a technologiích určených pro lesní hospodářství je z důvodu rostoucích počtů zásahů v lesích opodstatněná. Ke zvýšení nutnosti zásahů dochází kvůli vyššímu výskytu kůrovce v lesích. Navíc při neustálém hospodaření není zastaralá technika tak

⁶⁸ *Program rozvoje venkova 2014–2020* [online]. [cit. 2021-04-07]. Dostupné z: <https://www.dotaceu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/2014-2020/operacni-programy>

efektivní. Proto je v tabulce 16 počet zaregistrovaných projektů a počet schválených projektů vyšší než u jiných podopatření. Celková částka za zaregistrované projekty činila 1 241 622 061 Kč. Proplacených je však podstatně méně, a to 580 projektů na sumu 353 361 561 Kč.⁶⁹

Oproti předešlému období 2007–2013, kde bylo vyplaceno 750 mil. Kč, je aktuálně vyplacena suma poloviční.⁷⁰

Tabulka 16: Celkový stav implementace operace 8.6.1 v letech 2015–2019

Operace 8.6.1	1. kolo – 2015	3. kolo – 2016	5. kolo – 2017	7. kolo – 2018	8. kolo – 2019	Celkem
Počet zaregistrovaných projektů (ks)	167	498	538	570	749	2 522
Částka za zaregistrované projekty (Kč)	105 745 892	246 799 475	269 019 361	342 520 417	277 536 916	1 241 622 061
Počet schválených projektů (ks)	125	417	74	165	0	781
Částka za schválené projekty (Kč)	87 696 302	206 749 164	87 993 929	145 160 653	0	527 600 048
Počet proplacených projektů (ks)	122	391	63	4	0	580
Proplacená částka (Kč)	84 629 777	192 092 149	75 519 364	3 120 277	0	353 361 561

Zdroj: IS SZIF 2020 (vlastní zpracování)

3.5.2.10 Zachování porostního typu hospodářského souboru (15.1.1)

Tato operace je určena pro vlastníky, nájemce, pachtýře a vypůjčitelé lesů a jejich sdružení a spolky. V případě státní půdy může být podpora poskytnuta pouze tehdy, hospodaří-li na ní soukromý subjekt nebo obec. Zaměřená je na zachování stavu přírodních stanovišť lesních porostů v oblastech Natura 2000 a v ZCHÚ. Cílem je zachovat optimální stav druhové skladby dřevin porostu nebo současného tvaru lesa. Z toho plyne, že budou kompenzovány jak zvýšené

⁶⁹ Výroční zpráva o provádění Program rozvoje venkova na období 2014–2020 [online]. [cit. 2021-04-14]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/656924/Vyrocní_zpráva_o_provedení_PRV_2019.pdf

⁷⁰ Taktěž. [cit. 2021-04-14] Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/656924/Vyrocní_zpráva_o_provedení_PRV_2019.pdf

náklady, tak i snížené výnosy z důvodu zachování vybraných podrostních typů HS, jako jsou například jedle, duby, buky, topoly a další listnaté dřeviny. U lesa nízkého jsou to pařeziny, oproti jejich přeměně na porostní soubory s nižší ekologickou hodnotou, typický příklad je smrk. Do tohoto opatření je možné vstoupit s porosty ve věku začátku obmýtí. Maximální rozsah při cílení na lesní pozemky ve vybraných lokalitách je 39 tis. ha.

Kompenzované náklady se vztahují na závazky, které byly nad rámec příslušných závazných požadavků stanovených lesním zákonem či jinými příslušnými vnitrostátními právními předpisy. Platby kompenzují v plné výši či částečně dodatečné náklady a ušlé příjmy příjemců podpory v důsledku přijatých závazků. V případě potřeby se mohou hradit rovněž transakční náklady až do výše 20 % prémie vyplacené na lesnicko-environmentální závazky. Závazek je založen na kompenzaci dodatečných nákladů a ztráty příjmů vyplývajících z údržby vybraných porostních typů. Jedná se o jedle, dub, buk, topol a listnaté, nízký les – pařeziny, namísto jejich přeměny na porostní typ s nižší ekologickou hodnotou, jako je například smrk.

Realizovat daný projekt je možné pouze na lesních pozemcích v ZCHÚ a oblastech Natura 2000 na území České republiky s výjimkou území hl. města Prahy, kde žadatel hospodaří podle platného LHP nebo LHO. Žadatel také zařadí celou porostní skupinu s podporovanými porostními typy hospodářského souboru, která je alespoň ve věku začátku doby obnovy. Podepsáním dohody se žadatel zavazuje, že bude plnit podmínky na vybrané porostní skupině 5 let. Zavazuje se také zachovat podporovaný porostní typ hospodářského souboru po celou dobu trvání jeho závazku, a také že bude dodržovat doporučení druhové skladby nebo způsobu obnovy lesa.

Dané opatření se podporuje státním příspěvkem ze 25 % a ze 75 % je financované ze strany EU, a to jako paušální platba ve výši 183 EUR/ha/rok do výše 100 % stanovené újmou. Kalkulace platby zahrnuje 100 % ze způsobilých výdajů.⁷¹

Operace navazuje – alespoň částečně – na obdobnou operaci z minulého sedmiletého programového období, kde bylo celkově vyplaceno přes 10 mil. Kč. Ke konci roku 2019 jsou realizovány projekty na částku 3,3 mil. Kč a celková naplánovaná částka k roku 2023 činí skoro 8 mil. Kč.⁷²

⁷¹ Program rozvoje venkova 2014–2020 [online]. [cit. 2021-04-07]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/2014-2020/operacni-programy>

⁷² Výroční zpráva o provádění Program rozvoje venkova na období 2014–2020 [online]. [cit. 2021-04-14]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/656924/Vyrocní_zpráva_o_provedení_PRV_2019.pdf

3.5.2.11 Ochrana a reprodukce genofondu lesních dřevin (15.2.1)

Cílem tohoto opatření je zachování a ochrana genetického, hodnotného reprodukčního materiálu. Za prioritu se považuje zvýšení podílu konzervovaného kvalitního materiálu pro případy nepředvídatelných situací, jako jsou například živelné pohromy, kalamitní události aj. Má se za to, že investice do tohoto opatření povede k zachování materiálu dřevin vyšších kvalitativních kategorií. Maximální možný rozsah bez nastavení způsobilosti jen pro určité příjemce je 51 428 ha.

Míra podpory se stanovuje paušálně na 74 EUR/ha/rok, a žadatelé, kteří jsou buď soukromí, nebo veřejní vlastníci, nájemci a pachtýři lesů nebo jiné soukromoprávní a veřejnoprávní subjekty a jejich sdružení a spolky, se zavazují, že budou plnit podmínky na zařazené porostní skupiny po dobu pěti let a také provedou alespoň jednou za dobu trvání závazku sběr osiva. Dodatečné náklady jsou hrazené za zvýšené výdaje za sběr osiva šetrnými technologiemi. U listnatých dřevin je sběr pomocí závěsných sítí apod., u jehličnatých stromů – sběr ze stojících stromů. Podpora je hrazená ze $\frac{3}{4}$ z veřejných výdajů EZFRV a zbytek činí dotace ze strany ČR.⁷³

3.5.2.12 Sdílení zdrojů a zařízení (16.3.1)

Tato operace nabízí spolupráci mezi minimálně dvěma subjekty při vzájemném sdílení zařízení a zdrojů, při kterých dojde k jejich efektivnímu využití, které za běžných postupů práce nelze docílit. Dosažení úspor se pozitivně projeví na ekonomické situaci obou podniků. Podpora se vztahuje na společné investice. Rozumí se tím pořízení nebo modernizace technologií a strojů, které budou sloužit k výkonu jejich činností, také výstavby a rekonstrukce stávajících prostor, které by vedly k efektivnímu využití přírodních, energetických či genetických zdrojů. Toto opatření se vztahuje na společné vypracování LHP pro sdružení lesního majetku.

Zájemci o dotaci musí mít společně uzavřenou smlouvu o spolupráci. Žádost podává pouze jeden subjekt, který nese zodpovědnost za projekt jako celek. Historie podnikání subjektů musí být delší než 1 rok a preferovány budou mikropodniky, které splňují všechny potřebné požadavky. Hrazené budou náklady na vypracované LHP a také přímé náklady na konkrétní projekty spojené s uskutečňováním podnikatelského plánu.

⁷³ Program rozvoje venkova 2014–2020 [online]. [cit. 2021-04-07]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/2014-2020/operacni-programy>

Podmínkami schválení žádosti je realizovatelnost projektu na území celé České republiky, s výjimkou hl. m. Prahy. Také je nutné předložit podnikatelský plán. Jeden z minimálně dvou spolupracujících subjektů musí prokázat odpovědným orgánům svou podnikatelskou činnost v oblastech lesnictví. Přínos pro lesnické odvětví je součástí podmínek schválení žádosti a jeho výsledky budou zveřejněny a šířeny. Dotované projekty nad 1 mil. Kč způsobilých výdajů, ze kterých je stanovená dotace, musí prokazovat finanční zdraví.

Preferované budou projekty, které obsahují vyšší počet spolupracujících jednotek a které se aktivně podílí na zaměstnávání mladší generace. Také ty, které se týkají systému ochrany životního prostředí.

Projekty, které se realizují v určitých specifických oblastech ČR. V případě spolupráce v oblastech lesnictví jsou preferované projekty, jejichž podíl investic přesahuje velikost obhospodařovaného lesního majetku. Vyšší výměra u sdruženého lesního majetku (ha) a také vyhotovení LHP pro sdružený lesní majetek u spolupracujících subjektů mají vyšší šanci na schválení žádosti.

Podpory jsou vyplácené z 50,5 % a 49,5 % veřejných výdajů ČR a EZFRV, kde v oblasti lesnictví příspěvek činí 50 % způsobilých výdajů.

Minimální výše výdajů, ze kterých je stanovena dotace, je 100 tis. Kč na projekt a maximální výše výdajů je 7 mil. Kč na projekt.⁷⁴

Tabulka 17 uvádí výdaje na zvýšení spolupráce dvou a více podniků v rámci společného sdílení zařízení a zdrojů, také počet podpořených kooperačních činností v operativním cíli operace na jedné straně, a na druhé straně – také ve specifickém cíli – počet operací v rámci podpory spolupráce mezi subjekty v jednotlivých odvětvích i mezi nimi navzájem s cílem účinněji využívat zdroje a vybavení.⁷⁵

⁷⁴ *Program rozvoje venkova 2014–2020* [online]. [cit. 2021-04-07]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/2014-2020/operacni-programy>

⁷⁵ *VÝROČNÍ ZPRÁVA O IMPLEMENTACI PROGRAMU ROZVOJE VENKOVA ČR 2007 - 2013 ZA ROK 2015* [online]. [cit. 2021-04-14]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/505515/VZ_2015.pdf

Tabulka 17: Kvantifikované cíle pro operaci 16.3.1

Cíl operace	Typ indikátoru	Název indikátoru	Kvantifikace
Operativní cíl – Podpora společenských investičních akcí realizovaných za účelem aktivit spolupráce při sdílení zařízení a zdrojů	Výstup	O.1 (92501) Celkové veřejné výdaje (EUR) (16.3.1) (2A)	6 474 891
		O.17 (93102) Počet podpořených kooperačních činností (16.3.1) (2A)	55
Specifický cíl – Podpora spolupráci mezi subjekty v jednotlivých odvětvích – i mezi nimi navzájem – s cílem účinněji využívat zdroje a vybavení	Výsledek	T2 (93110) Celkový počet operací spolupráce podpořených v rámci opatření „spolupráce“ (16.3.1) (2A)	55

Zdroj: MZe 2020 (vlastní zpracování)

Údaje z tabulky 18 nejsou kompletní. Zejména z roku 2019. Důvodem jsou dosud neschválené a neproplacené žádosti o podporu projektů.

Tabulka 18: Celkový stav implementace operace 16.3.1 v letech 2016–2019

Operace 16.3.1	3. kolo – 2016	5. kolo – 2017	7. kolo – 2018	8. kolo – 2019	Celkem
Počet zaregistrovaných projektů (ks)	3	4	5	8	21
Částka za zaregistrované projekty (Kč)	1 692 399	5 004 400	3 877 250	6 287 729	16 861 778
Počet schválených projektů (ks)	0	1		0	1
Částka za schválené projekty (Kč)	0	2 064 500	0	0	2 064 500

Počet proplacených projektů (ks)	0	1	0	0	1
Proplacená částka (Kč)	0	2 064 500	0	0	2 064 500

Zdroj: IS SZIF 2020 (vlastní zpracování)

3.5.3 Operační program Životní prostředí 2007–2013

Operační program životní prostředí (OPŽP) byl dalším nástrojem pro čerpání prostředků ze zdrojů EU. V druhém programovém období se skládal z osmi prioritních os. Pro LH byla však prioritní a nejdůležitější 6 osa, pod názvem – Zlepšování stavu přírody a krajiny, která se skládala z 6 podopatření, z nichž se pouze první 3 vztahovaly k lesnické problematice.

Jednalo se především o:

- **6.1 Implementace a péče o území soustavy Natura 2000**
- **6.2 Podpora biodiverzity**
- **6.3 Obnova krajinných struktur**

Cílem těchto opatření bylo zlepšit ekologickou situaci krajiny a zastavit pokles biodiverzity. Vlivem kyselých dešťů a intenzivního působení emisí v důsledku industrializace se stav lesů a lesních půd ve střední Evropě výrazně zhoršil. Nepříspěla tomu také jednostranná podpora dřevoprodukčního průmyslu, kde se hledělo pouze na množství vyprodukovaného materiálu. Porosty, které se pěstovaly, jsou v dnešní době spíše monokulturní, stejnověké a mají sníženou odolnost vůči biotickým a abiotickým činitelům. Je potřeba napravit negativní stav lesů a lesních půd v ČR, zvýšit jejich odolnost vůči změnám prostředí a také přispívat ke zvýšení funkčního potenciálu lesního ekosystému.⁷⁶

Z tabulky 19 je vidět, že celková schválená výše prostředků určených na OP ŽP ze zdrojů Evropské unie byla přibližně 130 mld. Kč. Příspěvek ze strany státního fondu životního prostředí (SFŽP) činil skoro 10 mld. Kč. Na prioritní osu 6 zlepšování stavu životního prostředí bylo rozděleno cca 13,5 mld. Kč a 1,1 mld. Kč. A na prioritní oblasti podpory 6.1, 6.2 a 6.3 bylo poskytnuto celkově skoro 5 mld. Kč.⁷⁷

⁷⁶ *Operační program Životní prostředí* [online]. [cit. 2021-03-28]. Dostupné z: <https://www.opzp.cz/>

⁷⁷ *Taktéž*. [cit. 2021-03-28]. Dostupné z: <https://www.opzp.cz/>

Tabulka 19: Schválená výše podpory v rámci OPŽP 2007–2013 v rámci prioritní osy 6 a podoblastí podpory 6.1-6.3

Oblast podpory	Název oblasti podpory	Podpora ERDF mld. Kč	Příspěvek SR/SFŽP mld. Kč	Celkem mld. Kč.
OPŽP 2007-2013		125,100	8,300	135,000
6	Zlepšování stavu přírody a krajiny	13,500	1,100	14,600
6.1	Implementace a péče o území soustavy Natura 2000	0,500	0,050	0,550
6.2	Podpora biodiverzity	2,100	0,150	2,250
6.3	Obnova krajinných struktur	1,800	0,150	1,950
Celkem		4,400	0,350	4,750

Zdroj: OPŽP.CZ (vlastní zpracování)

3.5.4 Operační program Životní prostředí 2014–2020

Operační program životní prostředí 2014–2020 byl schválen dne 30. dubna 2015 a navazoval tak na již úspěšně ukončený předchozí operační program. Pro zájemce o dotace bylo vyčleněno více než 72 mld. Kč z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Prioritních os bylo 5, tedy o 3 méně než v předchozím období. Pro oblast lesnictví je podstatná 4 osa navazující na osu 6 z minulého období, která obsahuje 4 podoblasti, které se věnují problémům přírody a krajiny. Rozlišují se na:

- **Specifický cíl 1: Zajistit příznivý stav předmětu ochrany národně významných chráněných území**

Posílení biodiverzity je nástrojem pro zvýšení ochrany významných chráněných území, soustavy Natura 2000 a chráněných krajinných oblastí (CHKO), kde jsou přírodně cenné plochy ohroženy působností člověka, nebo je zde šířen nežádoucí invazivní druh anebo působnost zvláště chráněných druhů na porušení objektů, jako jsou vodní hráze apod. Cílem je ke konci období zvýšit počet druhů a stanovišť, které budou v příznivém stavu, a to ze stávajících 84 téměř o 70 %.

- **Specifický cíl 2: Posílit biodiverzitu**

Strategií EU v oblasti biologické rozmanitosti je „zastavení úbytku biologické rozmanitosti a degradace ekosystémových služeb“. Proto je zde kladeno za cíl vytvořit, zvýšit a podporovat

biodiverzitu. Cílem je od roku 2014 do roku 2020 téměř ztrojnásobit počet lokalit se zvýšenou biodiverzitou ze stávající hodnoty 1083. Výše podpory odpovídá přibližně 10 % z celkové alokace na prioritní oblast 4.

- **Specifický cíl 3: Posílit přirozené funkce krajiny**

Posílení přírodních funkcí krajiny zohledňuje základní principy stanovené při naplnění cílů SFŽP 2012-2020, mezi něž patří zvýšení ekologické stability krajiny, nebo také zohledňuje základní principy strategie, která se má přizpůsobit klimatickým změnám v rámci České republiky, jejímiž klíčovými opatřeními jsou ekosystémově založené adaptace, udržování konektivity a prostupnosti krajiny a zachování a obnova cenných biotopů a ekosystémových funkcí.

- **Specifický cíl 4: Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech**

Cílem tohoto opatření je „zajištění vyšší kvality života v sídlech zapojením přírodních nebo přírodě blízkých prvků do struktury sídel“.

Počet ploch a prvků sídelní zeleně s posílenou ekostabilizační funkcí má být zvýšen z 1462 (pro rok 2014) na 2000 (cílová hodnota v době ukončení programu).⁷⁸

⁷⁸ *Operační program Životní prostředí 2014–2020* [online]. [cit. 2021-04-08]. Dostupné z: <https://www.dotaceu.cz/cs/fondy-eu/2014-2020/operacni-programy/op-zivotni-prostredi>

4 Výsledky a zhodnocení možnosti financování lesního hospodářství v České republice

Bakalářská práce projednává financování lesního sektoru od vstupu České republiky do Evropské unie až do roku 2020. Je zde popsána situace v okamžiku vstupu do EU a pozice ČR v oblasti čerpání zdrojů z mezinárodních fondů. Původní neznalost právních aspektů žadatelů o dotace z důvodu malého začlenění do předvstupního programu Sapard vystřídalo díky informování ze strany státu poznání a velký zájem o finanční výhody. Ty však nebyly dostupné pro každého. Řada povinností a požadavků byly a jsou i dodnes brzdícím faktorem v aktivním poskytování dotací.

Finanční příspěvky, služby a náhrady prováděné ze strany státu se také dost změnily. Od finanční krize, která nastala v letech 2008–2009, je zde opět velká část finančních příspěvků poskytována soukromým vlastníkům lesa, a to z důvodu nepříznivé ekonomické situace. Tuto skutečnost zapříčinilo zvýšené působení podkorních škůdců a s tím spojené zvýšené zásahy v lesích. Těmi se rozumí práce, které se musely provádět navíc, jako jsou zvýšené těžby kalamitou poškozeného dříví a následné uskladnění, nemluvě o nižších cenách z důvodu poškození nebo případná neprodejnost dříví. Tomu nepřispíval ani zvýšený objem péstebních činností nebo stále se navyšující náklady na pořízení investic – jako jsou stroje a mechanizační prostředky – z důvodu vyššího objemu prováděných činností v oblasti péstební a těžební činnosti. Nedostatek pracovníků, hlavně mladých lesníků nebo zemědělců a také osob z ciziny, jen zvyšoval náklady. Součtem těchto aspektů byli podnikatelé v lese ve značné ztrátě. Kdyby stát v tomto těžkém období nezasáhl a nenavýšil podporu, nebo také neposkytl nově zavedený příspěvek na hospodaření v lese, tak by celková ztráta za několik let převyšovala zisk (na rozdíl od poměrně úspěšných let 2013–2018). Hospodaření ve státních lesích je ještě dramatičtější. Státní podnik LČR za jeden rok vyčerpal všechny své finanční rezervy z předchozích úspěšných let 2013–2018.

Situace v oblasti evropských dotací byla výrazně lepší. Česká republika čerpala dostatečné množství finančních prostředků na to, aby uspokojila požadavky zájemců. Ačkoli celkové množství přidělených prostředků stále klesá (programové období 2007–2013 670 mld. Kč, programové období 2014–2020 620 mld. Kč nebo programové období 2021–2027 přibližně 550 mld. Kč), ale zájem o dotace je poměrně velký.

V programovém období 2007–2013 byl počet zájemců o dotace enormní. Proto některé z operací vyčerpaly všechny své alokované prostředky ještě před koncem období. Obzvláště v PRV 2007–2013 byly ve většině případů prostředky určené pro lesní hospodářství vyčerpány

z 99 %. V následujícím programovém období (2014–2020) byl zájem o dotace také velký, ale ke dnešnímu dni nelze definitivně stanovit vyplacené částky a množství schválených žádostí, a to z důvodu stále probíhajícího období. V některých případech lze pouze předpokládat, že množství schválených prostředků bude vyšší než u předchozí operace z toho důvodu, že ke dni 31. 12. 2019 byly vyplacené částky, které se blíží sumám poskytnutým z let 2007–2013. Také množství opatření a podopatření je v aktuálním období větší (PRV 2014–2020 vyšší počet oblastí podpory pro lesní hospodářství o 4), takže lze předpokládat, že vyplacené sumy budou podobné, jako tomu bylo v minulém období.

Ve většině případů počet žádostí o dotace převyšuje množství nabízených prostředků, a tak je odůvodněné říct, že kdyby se Česká republika nezačlenila do Evropské unie a nečerpala nabízené prostředky, tak by jak státní lesy, tak i lesy ve vlastnictví soukromých osob byly ve výrazné ztrátě.

Budoucí programové období bude obdobně nabízet možnost čerpání prostředků z Evropských fondů tak, jako tomu bylo doposud. Celková alokovaná částka se však sníží o přibližně 100 mld. Kč. Jasnou příčinu snížení částky autor práce neví, může se však domnívat, že tato skutečnost nastala z důvodu nevyčerpání nabízených prostředků v programovém období 2014–2020. Autor také zjistil, že plánovaná suma finančních prostředků do oblasti zelenější a bezuhlíkové Evropy činí přibližně 161 mld. Kč. Na chystaný OPŽP však poputuje ani ne polovina ze slibované částky, tedy 60 mld. Kč. Obecně lze také konstatovat, že jak Česko, tak i jiné členské státy EU se pomalu ale jistě blíží ke splnění společných cílů. Těmi jsou zelenější a propojená Evropa a rozvinutější společnost, v níž žijeme.

5 Diskuze

Lesnický sektor a jeho financování je velmi komplikované téma. Je zde velká řada překážek, které je potřeba překonat. Aby si osoba, která se o dotace zajímá – a to jak o ty státní ve formě finančních příspěvků, služeb nebo náhrad, tak i ze strany Evropské unie prostřednictvím nabízených operačních programů – udělala jasno a přesně určila, co je pro ni nejvhodnější, je potřeba nějakou dobu strávit hledáním odpovídajícího typu podpory. V oblasti financování tohoto sektoru je nespočet nabízených operací a programů, které si vždy najdou své zájemce. Česká republika, ale i EU pomocí svých programů nabízejí poradenské služby spojené s informovaností občana o aktuálních programech a typech podpor. Ne všichni zájemci se o to ale zajímají, nebo také často o existenci těchto služeb nevědí. Proto se pro řadu podnikajících subjektů – obzvláště začínajících – jedná o velmi složitý proces. Autor práce si může být jistý jen tím, že celkový systém dotací je složitý a nepřehledný. Velké množství nabízených podpor značně komplikuje schopnost se v nich orientovat. Lze také říct, že celý systém potřebuje projít korekturou a zjednodušením. Právě podnět na zjednodušení navrhovali jak Jarský (2005), tak i Šišák (2015). Jedná se o velmi aktuální téma, které ale nelze uskutečnit okamžitě. Dlouhá léta se na tom pracuje, avšak výsledek je stále v nedohlednu. Stejně je to i se sjednocením LH v celé EU. Důvodem jsou rozličné způsoby hospodaření členských států a jiné potřebné typy podpor.

Ze zjištěných informací autor usuzuje, že efektivnost využití nabízených prostředků je velmi vysoká. Za nejdůležitější dotaci z fondů EU považuje podporu zaměřenou na investice do nákupu lesní techniky a zavedení nových postupů práce, díky kterým se zvýší hospodářská hodnota lesů prostřednictvím snížení poškozování lesní půdy a porostu, techniky a technologií, které jsou určené pro výchovu lesních porostů či investic do kvalitního reprodukčního materiálu lesních porostů, a to využitím šetrnějších technologií a strojů při práci v lesích. Touto podporou podnikající subjekty zefektivní svoji práci v lese a také dojde k následným finančním úsporám.

Státní podpora podle autora hraje velmi důležitou roli ve výsledcích hospodaření v lese. Nejzajímavější a nejefektivnější v oblasti ochrany lesů jsou podle autora práce služby, kterými stát podporuje hospodaření v lesích (jedná se o služby, kterými stát pomáhá zlepšovat úroveň hospodaření v lesích a zabezpečovat ochranu lesů před škodlivými činiteli tím, že vlastníkům lesa poskytuje jejich bezplatné zajišťování).

Bez těchto služeb se majitelé lesů neobejdou. Ať se jedná o hašení požáru – jak vlivem abiotických, tak biotických činitelů – nebo poradenství prováděné VÚLHM za finanční podpory MZe, které se zaměřuje na přenesení výsledků lesního a mysliveckého výzkumu do

praxe. Poskytuje také poradenskou službu v oblasti lesní ochrany a nabízí i poradenskou službu v oblasti lesního semenářství, školkařství a mnoho dalšího. To vše je v lesnickém sektoru důležité. Ale jak již autor zmiňoval, všechny podpory v lesnickém sektoru jsou důležité a představit si bez nich budoucnost by bylo obtížné.

6 Závěr

Financování lesního hospodářství v České republice je složitým tématem. Je prováděno jak z národních, tak nadnárodních zdrojů. Mezi národní zdroje patří finanční příspěvky, služby a náhrady. Mezi zahraniční, což jsou dotace pocházející z fondu EU, patří: prostředky získané z operace PRV a také OPŽP. Celá problematika je velmi nepřehledná, složitá a potřebuje zjednodušit. Obecně však lze hovořit o tom, že čím více veřejných zájmů v oblasti LH je, tím je větší počet zdrojů financování, aby se rovnoměrně uspokojily potřeby zájemců. Také počet nabízených podpor je velmi obsáhlý a hodnocení financování lesnického sektoru může být jen pozitivní.

Při hodnocení financování tohoto sektoru je složité říct, zda bylo dostatečné. Lze pouze zhodnotit efektivnost využití těchto prostředků. Z hlediska výsledků výročních zpráv a následných hodnocení úspěšnosti projektů sloužících k podpoře lesnictví lze konstatovat, že prostředky byly využity velmi efektivně.

Výše podpor z národních zdrojů se každý rok mění a přizpůsobuje se potřebám zájemců o tyto podpory. Sleduje se také dynamický vývoj kalamitně-kůrovcové situace, která nepřispívá ke zlepšení stavu lesů a ekonomické situaci vlastníku lesů. V nedávné době byl stát nucen zvýšit příspěvek na hospodaření v lesích z důvodu špatné ekonomické situace vlastníků lesů kvůli dodávkám méně kvalitního sortimentu dříví a zvýšení počtu nahodilých a kalamitních těžeb. Bez této dotace by se subjekty hospodařící v lesích propadly do výrazné ztráty.

Na základě zjištěných informací můžeme říct, že zájem o Evropské dotace v letech 2007–2013 byl velmi vysoký. Míra jejich plnění byla dost často na úrovni 99 % a některé z nabízených dotací musely být z důvodu vyčerpání zásob předčasně ukončeny. Této skutečnosti by nahrávala domněnka autora, že v letech 2008–2009 nastala ekonomická krize, a proto byl zájem o dotace vyšší než v jiných, ekonomicky stabilních letech.

Programové období 2014–2020 stále probíhá, proto není možné definitivně říct, zda je stejně úspěšné jako předchozí období. Je ale možné pouze předpokládat, že množství nabízených opatření najde své zájemce a budou plně uspokojeny všechny potřeby subjektů hospodařících v lesích.

Přípravy na programové období 2021–2027 jsou v plném proudu. Vede se řada diskuzí, jak na národní, tak i mezinárodních úrovních. Zaměření programového období bude téměř totožné s tím stávajícím. Cílem bude zelenější a ekologičtější, společně propojená Evropa, kde se bude aktivně rozvíjet venkov a společnost v němž žijící. Už teď je ale zřejmé, že alokovaná částka

bude nižší, než tomu bylo doposud. Celková předběžně stanovená suma určená pro ČR se pohybuje okolo 550 mld. Kč. Alokovaná částka je nižší než ve dvou předchozích obdobích. Finální rozpočet se může ale pozměnit. Stát totiž má tu možnost, požádat EU o schválení navýšení financování některých položek, jak tomu bylo například v programovém období 2007-2013. Proto je velmi složité hodnotit budoucí období ve chvíli, když ještě ani není schválena jeho finální podoba.

Ve většině případů však byla a je efektivnost využití evropských dotací velmi vysoká (programové období 2004–2006, využití prostředků z 80 %), avšak nenaplnovala očekávání EU. Důvodem toho může být velké množství malých podpůrných programů, ze kterých bylo možné získat malé příspěvky. S tím jsou spojené složité a zdlouhavé byrokratické činnosti, které podnikajícím subjektům neusnadňovaly získat nabízené prostředky jednoduše a v rozumných termínech. Ze zjištěných informací plyne, že jedním z mála negativních aspektů možnosti získání dotací jsou následně probíhající kontroly činnosti a nakládání s těmito prostředky. Tato skutečnost je však pochopitelná a odůvodněná, a proto značné výhody podpor jak mezinárodních, tak vnitrostátních převyšují nad nevýhodami.

Zjednodušeně lze také konstatovat, že jakékoliv formy podpor – jak národních, tak mezinárodních – jsou pro české lesnictví přínosem, jejich přítomnost a také možnost využití značně usnadňuje podnikání v lesnictví.

7 Seznam použitých zdrojů

Agriculture, forestry and fishery statistics [online]. 2019. Luxembourg: © European Union, 2019, 2019 [cit. 2021-04-08]. ISBN 978-92-76-13193-9. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/eurostat/>

BENEŠOVÁ, L. A KOL. Průvodce možnostmi získávání podpor pro LH v období 2007-2013. Brandýs nad Labem: ÚHÚL Brandýs nad Labem, 2008. str 15-34. Dostupné z: http://user.mendelu.cz/xbadal/Studijni%20opory/Ekonomika%20LH/pruvodce_dotace_2007-2013.pdf

ENCYCLOPAEDIA BRITANNICA 2014. Subsidy [online] [cit. 2021-04-15]. Dostupné z: <http://www.britannica.com/EBchecked/topic/570986/subsidy>

Evaluation study of the forestry measures under Rural Development [online]. 2017. Luxembourg: © European Union, 2017 [cit. 2021-04-15]. ISBN 978-92-79-65576-0. Dostupné z: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/food-farming-fisheries/forestry/documents/study-forestry-measures-ruraldev_sept2017_en.pdf

Hajdúchová Iveta a kolektiv. FINANCOVANIE 2015 LESY – DREVO. ZVOLEN: VYDAVATEĽSTVO TECHNICKEJ UNIVERZITY VO ZVOLENE, 2015 str 113. ISBN 978-80-228-2810-9.

JARSKÝ, Vilém a kolektiv. Public support for forestry from EU funds – Cases of Czech Republic and Slovak Republic. Journal of Forest Economics [online]. 2014, (20), 380-395 [cit. 2021-04-11]. Dostupné z: [doi:dx.doi.org/10.1016/j.jfe.2014.10.004](https://doi.org/10.1016/j.jfe.2014.10.004)

JARSKÝ, Vilém. Alternativní možnosti financování lesnického sektoru – výsledky analýzy mezi akademickými pracovníky. Zprávy lesnického výzkumu [online]. Strnady, 2017(62), 127-134 [cit. 2021-04-10]. ISSN 0322-9688. Dostupné z: <https://www.vulhm.cz/files/uploads/2019/02/488.pdf>

LASÁK, M., Naučný slovník lesnický. MZe ČR. 1994. s.466 ISBN 80-7084-111-7

MATĚJÍČEK, Jiří a Anton PRČINA. Lesnicko-dřevařský sektor a Evropská unie. 2. aktualiz. a rozš. vyd. Jíloviště: Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, 2008 str.100-145. ISBN 978-80-86461-96-0.

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR – Programové období 2004-2006 [online]. 2019 MMR ČR, [cit. 3.1.2021]. Dostupné z: [https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/programove-obdobi-2004-2006-\(1\)](https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/programove-obdobi-2004-2006-(1))

Operační program Životní prostředí [online]. [cit. 2021-03-28]. Dostupné z: <https://www.opzp.cz/>

Operační program Životní prostředí 2014-2020 [online]. [cit. 2021-04-08]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/fondy-eu/2014-2020/operacni-programy/op-zivotni-prostredi>

Program rozvoje venkova 2014-2020 [online]. [cit. 2021-04-07]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/2014-2020/operacni-programy>

Programové období 2007-2013 [online]. [cit. 2021-04-09]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/programove-obdobi-2007-2013>

Programové období 2014-2020 [online]. [cit. 2021-04-09]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/2014-2020>

Programové období 2021-2027 [online]. [cit. 2021-02-20]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/kohezni-politika-po-roce-2020>

SARVAŠOVÁ, Z. – JARSKÝ, V. – SETZER, F. – WEISS, G. Policy integration and Coordination: the Case of Innovation and the Forest Sector in Europe. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2010. 200s. ISBN 978-92-898-0049-5.

ŠIŠÁK, Luděk. Financing of forestry from public sources in the Czech Republic. JOURNAL OF FOREST SCIENCE [online].2013(59), 22-37 [cit. 2021-04-11]. Dostupné z: doi:10.17221/50/2012-JFS

VITURKA, Milan. Kvalita podnikatelského prostředí, regionální konkurenceschopnost a strategie regionálního rozvoje České republiky. Praha: Grada, 2010. s.227 ISBN 978-80-247-3638-9.

Vyhláška č. 335/2006 Sb. Vyhláška, kterou se stanoví podmínky a způsob poskytování finanční náhrady za újmu vzniklou omezením lesního hospodaření, vzor a náležitosti uplatnění nároku § 1 b. 1-10 (Platnost 30.06.2006) Praha, MZe, 2006.

VÝROČNÍ ZPRÁVA O IMPLEMENTACI PROGRAMU ROZVOJE VENKOVA ČR 2007–2013 ZA ROK 2015 [online]. [cit. 2021-04-14]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/505515/VZ_2015.pdf

Výroční zpráva o provádění Program rozvoje venkova na období 2014-2020 [online]. [cit. 2021-04-14]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/656924/Vyrocnizprava_o_provadeni_PRV_2019.pdf

Zákon o spotřebních daních: úplné znění zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních po novele zákona č. 479/2003 Sb., § 57 odstavec 1, 23. (platnost k 1.1.2004). Český Těšín: Poradce, 2004. Zákony do kapsy. ISBN 80-86674-54-1.

ZPRÁVA O STAVU LESA A LESNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2019. 1. Praha: Ministerstvo zemědělství, 2020.str. 73-86. ISBN 978-80-7434-571-5. Dostupné také z: http://eagri.cz/public/web/file/661268/Zprava_o_stavu_lesa_2019_WEB.pdf